

ISHODI UČENJA

SVEUČILIŠNI DIPLOMSKI ZNANSTVENI STUDIJ BIOLOGIJE

OSIJEK, 6.9.2012.

Naziv studijskog programa	Sveučilišni diplomski znanstveni studij biologije
Nositelj i izvoditelj studija	Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera, Odjel za biologiju
Trajanje studija	2 godine (4 semestra)
Obujam/bodovi	120 ECTS
Uvjeti za upis na studij	Završen preddiplomski studij iz polja biologija i položen razredbeni ispit
Naziv koji se stječe završetkom studija	<i>magistar – magistra biologije</i>
Ishodi učenja	<p><i>Nakon uspješno završenog studijskog programa student će moći:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Sudjelovati u znanstvenim i stručnim timovima koji se bave istraživanjima u području prirodnih, biotehničkih i biomedicinskih znanosti. ▪ Prepoznati međusobnu povezanost različitih bioloških područja i drugih biologiji srodnih disciplina. ▪ Istraživati na terenu, te samostalno prikupiti biološki materijal i izraditi biološku zbirku. ▪ Koristiti stručnu literaturu i standardne ključeve za stručnu determinaciju biljnih i životinjskih vrsta. ▪ Primijeniti odgovarajuće metode u biološkim istraživanjima (od dizajna eksperimenta, preko njegove provedbe, do kvantitativne obrade podataka i donošenja zaključaka). ▪ Koristiti odgovarajuću opremu i uređaje u biološko-analitičkim laboratorijima. ▪ Sažeti, objasniti i prezentirati rezultate znanstvenog istraživanja. ▪ Upisati neki od poslijediplomskih studija iz područja prirodnih znanosti.
Kompetencije koje student stječe završetkom studija	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Razvijene sposobnosti promatranja, uočavanja, povezivanja i zaključivanja u području prirodnih, biotehničkih i biomedicinskih znanosti. ▪ Kompetitivnost za radna mjesta u znanstveno-istraživačkim institucijama (sveučilišta, javni istraživački instituti, ostali istraživački instituti). ▪ Kompetitivnost za visokostručna radna mjesta u parkovima prirode, nacionalnim parkovima, te botaničkim i zoološkim vrtovima. ▪ Kompetitivnost za visokostručna radna mjesta u slatkovodnoj i morskoj akvakulturi. ▪ Kompetitivnost za visokostručna radna mjesta u tvrtkama koje brinu o javnozdravstvenoj i komunalnoj higijeni, veterini, te zaštiti bilja (dezinfekcija, dezinfekcija, deratizacija, fumigacija i dr.) ▪ Kompetitivnost za visokostručna radna mjesta u biološko-analitičkim laboratorijima. ▪ Kompetitivnost za visokostručna radna mjesta u projektantskim

	<p>tvrtkama koje djeluju u području upravljanja prirodnim resursima.</p> <ul style="list-style-type: none"><li data-bbox="571 271 1426 349">▪ Kompetitivnost za odgovarajuća visokostručna radna mjesta u državnoj upravi.
--	--

OBVEZNI PREDMETI

Naziv kolegija	BIOKEMIJA 3
Šifra	BM754
Studij	Diplomski znanstveni studij biologije
Semestar	Prvi
Status kolegija	Obvezni
Nositelj kolegija	dr.sc. Elizabeta Has-Schön, izv.prof.
Suradnici na kolegiju	Valentina Pavić, asistent Rosemary Vuković, asistent Senka Majić, asistent
Obujam/bodovi	5 ECTS
Jezik	Hrvatski, engleski
Ishodi učenja	<p><i>Nakon uspješno završenog predmeta student će moći:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Povezati biokemijske spoznaje o metaboličkim procesima sa fiziološkim sustavima i procesima poput osjetnih sustava, mišićne kontrakcije, membranskog prijenosa molekula i imunološkog odgovora organizma ▪ Upoznati se sa brojnim i raznovrsnim signalnim sustavima i njihovom suptilnom regulacijom, a koji su neophodni za sve vrste molekularno – fizioloških procesa obuhvaćenih ovim predmetom ▪ Spoznati složene enzimske strukture, njihov evolucijski razvoj, te mehanizme reakcija enzima koji sudjeluju u spomenutim procesima
Sadržaj kolegija (nastavne cjeline)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Upoznavanje s predmetom ▪ Membranski kanali i crpke ▪ Prijenos signala ▪ Osjetni sustavi ▪ Imuni sustav ▪ Molekularni motori ▪ Enzimski mehanizmi
Uvjeti u kojima se stječu kompetencije	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Odjel za biologiju ▪ Nastavnik u znanstveno-nastavnom zvanju izvanrednog profesora iz biologije uz pomoć asistenata iz biologije
Provjera i vrjednovanje	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Odjel za biologiju ▪ Nastavnik u znanstveno-nastavnom zvanju izvanrednog profesora iz biologije uz pomoć asistenata iz biologije
Primjer provjere i vrjednovanja	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Objasni genetsku osnovu heterogenosti biomolekula koje su ključne u imunološkom odgovoru (protutijela, receptori T-stanica, MHC-proteini) ▪ Što znači izraz "prekapčanje klasa"? Objasni način i redosljed nastajanja pojedinih klasa protutijela pri imunološkom odgovoru. ▪ Koje su razlike u građi i funkciji između MHC-proteina klase I i klase II? ▪ Koje su bitne razlike u detekciji i raspoznavanju osjeta njuha i osjeta okusa? ▪ Kako nastaje te kako se prekida osjet vida? ▪ Koje su sličnosti i razlike u građi i funkciji aktina i kinezina? ▪ Objasni selektivnost ionskih kanala na molekularnoj razini.
Opća i posebna znanja koja se stječu na kolegiju/ opće i specifične kompetencije (cilj)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Sticanje uvida u složenost signalnih sustava u organizmu, te potencijalne mogućnosti njihova istraživanja ▪ Razumijevanje molekularnih osnova poremećaja u odvijanju određenih fizioloških procesa, te planiranje i predviđanje efikasnog uplitanja u svrhu poboljšanja stanja ▪ Spoznavanje pojave autoimunih reakcija i potencijalne mogućnosti njihova suzbijanja ▪ Uspješno samostalno planiranje, organiziranje i

	provođenje pokusa vezanih uz molekularnu fiziologiju, te donošenje ispravnih zaključaka na osnovu dobivenih rezultata		
Nastava	Predavanja	Seminari	Vježbe
(sati/tjedan)	2		2
ukupno	30		30
Način polaganja ispita	Pismeni i usmeni		
Obvezna literatura	<p>PREDAVANJA "BIOKEMIJA 3" OBJAVLJENA NA WEB-STRANICI ODJELA ZA BIOLOGIJU</p> <p>BERG, J.M., TYMOCZKO, J.L., STRYER, L., 2006: Biochemistry, 6th ed., Freeman & Comp., New York.</p> <p>BERG, J.M., TYMOCZKO, J.L., STRYER, L., 2002: Biochemistry, 5th ed., Freeman & Comp., New York.</p> <p>VOET, D., VOET, J.G., 1995: Biochemistry, 2nd ed. J.Wiley & Sons Inc., New York.</p> <p>NELSON, D.L., COX, M.M., 2000: Lehninger Principles of Biochemistry, 3rd ed., Worth Publishers, New York</p>		
Preporučena literatura	<p>GARRETT, R.G., GRISHAM, C.M., 1995: Biochemistry, Saunders College Publishing, Fort Worth.</p> <p>MATHEWS, C.K., VAN HOLDE, K.E., 1996: Biochemistry, 2nd ed. Benjamin and Cummings Publishing Company, California.</p> <p>DEVLIN, T.M. (ed.), 1997: Textbook of Biochemistry with Clinical Correlations, 4th ed., Wiley-Liss, New York.</p> <p>WILSON, K., WALKER, J., 1997: Principles and Techniques of Practical Biochemistry, 4th ed, Cambridge University Press, Cambridge.</p> <p>HOLME, D.J., PECK, H., 1998: Analytical Biochemistry, 3rd ed., Addison Wesley Longman Ltd., New York.</p> <p>Mnoštvo animacija na Web-u.</p>		

Naziv kolegija	ANIMANA FIZIOLOGIJA 2
Šifra	BM755
Studij	Diplomski znanstveni studij biologije
Semestar	Sedmi
Status	obvezni
Nositelj kolegija	dr.sc. Branimir K. Hackenberger, docent
Suradnici na kolegiju	dr. sc. Sandra Stepić, viši asistent
Obujam/bodovi	4 ECTS
Jezik	Hrvatski, engleski
Ishodi učenja	<p><i>Nakon uspješno završenog predmeta student će moći:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Objasniti osnove fizioloških mehanizama u životinjskim organizmima na promjen u okolišu. ▪ Objasniti principe reguliranja homeostaze na nižim i višim razinama biološkog sustava. ▪ Razlikovati fiziologiju visokog i niskog tlaka. ▪ Objasniti pricip autokrine, parakrine, endokrine i neuroendokrine stimulacije. ▪ Steći pregled nužne povezanosti različitih razina biološkog sustava i njihovu interakciju u formiranju bioloških pojava
Sadržaj kolegija (nastavne cjeline)	<p>Uvod i repertorij osnovnih fizioloških pojmova. Granice adaptacije. Restriktivna i ekspanzivna adaptacija. Fizikalne interakcije između organizma i okoline. Radijacija, kondukcija, konvekcija i evaporacija. Skaliranje metabolizma i termalnih interakcija. Adaptacija na temperaturu: Poikilotermija i ektotermija. Homeotermija i endotermija.</p> <p>Izmjena materije s okolišem. Osmotska izmjena kod akvatičkih i trazijskih životinja. Izmjena vode i natrij-klorida kod kopnenih životinja. Adaptacije izmjene plinova. Energetika pokretanja. Fiziološka energetska bilanca. Periodičnost u okolišu i fiziološke promjene. Fiziologija hibernacije. Diverzitet probave i ishrane. Odnos morfologije i fiziologije probavnog sustava i načina i vrste prehrane. Fiziološki problemi ishrane biljkama. Fermentacija u probavilu. Raspodjela sekundarnih sastavnica biljaka u organizmu i njihov utjecaj na fiziološke procese. Egzofiziologija i fiziologija ekstraterestričkih bioloških sustava. Fiziologija visokog i niskog tlaka zraka i vode. Feromoni kao ekološki i fiziološki čimbenici. Mjerenje bazalnog metabolizma. Utjecaj tlaka zraka na ponašanje riba. Biološki metabolički biljezi. Fermentacija. Fiziologija visokog tlaka. Fiziologija niskog tlaka. Adaptacija na tempeaturu. Adaptacija na dinamiku okoliša. Feromoni kukaca i njihovi analozi. Feromoni sisavaca.</p>
Uvjeti u kojima se stječu kompetencije	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Odjel za biologiju ▪ Nastavnik u znanstveno-nastavnom zvanju docenta iz biologije uz pomoć višeg asistenta asistenta
Provjera i vrjednovanje	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Odjel za biologiju ▪ Nastavnik u znanstveno-nastavnom zvanju docenta iz biologije uz pomoć višeg asistenta asistenta
	<p>1. Koja od slijedećih tvrdnji NIJE točna za steroidne hormone?</p> <ol style="list-style-type: none"> a) male lipofilne molekule b) mogu slobodno difundirati kroz membranu c) testosteron i estrogen su primjeri steroidnih hormona d) unutarstanična koncentracija slična izvanstaničnoj koncentraciji e) vežu se s receptorima na plazma membrani <p>2. Hormon za polaganje jaja (egg-laying hormone, ELH) nalazi se kod:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) prednješkrznjaka b) stražnješkrznjaka

	<p>c) plućnjaka d) glavonožaca e) svih navedenih</p> <p>3. Dvije glavne skupine fotoreceptorskih stanica pronađene u životinja su: a) cilijarni i rabdomerni fotoreceptori b) čunjići i cilijarni fotoreceptori c) štapići i rabdomerni fotoreceptori d) čunjići i štapići e) kromofore i retinalne stanica</p> <p>4. Za hordotonalni organ kukaca je točno sve OSIM: a) služi za ravnotežu b) reagira na promjenu položaja tijela c) manje reagira na sluh d) detektira vibracije tanke kutikularne membrane e) sve je točno</p> <p>5. U unarnjem uhu kralježnjaka 2 polukružna kanala imaju: a) ptice b) gmazovi c) sisavci d) paklare e) sljepulje</p>		
Opća i posebna znanja koja se stječu na kolegiju /opće i specifične kompetencije (cilj)	Studenti će moći opisati i objasniti osnove fizioloških adaptivnih mehanizama u životinjskim organizmima.		
Nastava	Predavanja	Seminari	Vježbe
(sati/tjedan)	2		1
ukupno	30		15
Način polaganja ispita	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Svaki student dobiva završni seminar kojeg mora dovršiti do zadanog datuma te ga prezentirati 10-minutnim predavanjem. ▪ Student je dužan, uz uspješno izrađen i prezentiran seminar, pristupiti pismenom i usmenom dijelu ispita. 		
Obvezna literatura	<p>1. RANDALL, D. et al. 2002: Eckert Animal Physiology – Mechanisms and Adaptation, W. H. Freeman and Company, New York.</p> <p>2. MCNAB, B. K. 2002: The Physiological Ecology of Vertebrates, Cornell University Press, London.</p>		
Preporučena literatura	<p>1. PAUL, J. R., 2001: Physiologie der Tiere, Thieme, Stuttgart.</p> <p>WITHERS, C. P., 1992: Comparative Animal Physiology, Saunders College Publishing, Los Angeles.</p> <p>2. SCHMIDT-NIELSEN, K., 1998: Animal physiology, Cambridge University Press, Cambridge.</p> <p>3. BRADSHAW, D., 2003: Vertebrate Ecophysiology, Cambridge University Press, Cambridge.</p>		

Naziv kolegija	FIZIOLOGIJA BILJA 2
Status kolegija	Obvezni
Šifra	BM756
Studij	Diplomski znanstveni studij biologije
Semestar	Prvi
Nositelj kolegija	dr.sc. Janja Horvatić, izv.prof.
Suradnici na kolegiju	mr.sc. Vesna Peršić, asistent
Obujam/bodovi	4 ECTS
Jezik	Hrvatski
Ishodi učenja	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nakon uspješno završenog predmeta student će moći: ▪ Povezati komplementarne metaboličke procese, kao što su fotosinteza i disanje, u smislu prikupljanja energije i njenog korištenja u stanici. ▪ Povezati raspodjelu i transport metabolita u biljci. ▪ Definirati unutarstaničnu i međustaničnu regulaciju te regulaciju okolišnim čimbenicima. ▪ Razlikovati kemijski sastav, biosintezu, prijenos, fiziološke učinke i mehanizam djelovanja biljnih regulatora rasta. ▪ Objasniti utjecaj GA3 na aktivnost enzima amilaza. ▪ Razlikovati tigmotropizam i tigmonastiju. ▪ Opisati fizičku i fiziološku osnovu gravitropizma.
Sadržaj kolegija (nastavne cjeline)	<p><i>Sadržaj predavanja:</i> Fotosinteza (C₃, C₄ i CAM biljke). Fotosinteza i disanje. Heterotrofna prehrana. Regulacije u staničnoj izmjeni tvari: unutarstanična regulacija (regulacija genske i enzimske aktivnosti). Međustanična regulacija: biljni regulatori rasta – auksini, giberelini citokinini, etilen i abscizinska kiselina (kemijski sastav, biosinteza, prijenos, fiziološki učinci i mehanizam djelovanja). Rast, diferencijacija i razvitak: razine diferencijacije, uzrok stanične diferencijacije, starenje biljaka. Regulacija okolišnim čimbenicima: djelovanje temperature svjetlosti i duljine dana na rast i razvitak biljaka. Fiziologija gibanja biljnih organela i/ili organa.</p> <p><i>Sadržaj praktikuma:</i> Ovisnost brzine razgradnje škroba o koncentraciji enzima amilaze. Djelovanje saharaze (invertaze). Sinteza škroba pomoću enzima fosforilaze. Enzimska razgradnja glikozida prulaurazina i amigdalina. Učinak fizičkih i kemijskih čimbenika na propusnost stanične membrane. Ovisnost aktivnosti katalaze o koncentraciji vodikovih iona. Lokalizacija zone produženog raste. Promatranje apsorpcionih spektara klorofila, karotenoida i ksantofila. Odvajanje biljnih pigmenata papirnom kromatografijom. Dokazivanje citokroma c. Određivanje intenziteta disanja Pettenkoferovom metodom. Utjecaj giberelina (GA₃) na sintezu α-amilaze. Gibanja u stanicama. Gibanja živih organa.</p>
Uvjeti u kojima se stječu kompetencije	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Odjel za biologiju ▪ Nastavnik u znanstveno-nastavnom zvanju izvanrednog profesora uz pomoć asistenta
Provjera i vrjednovanje	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Odjel za biologiju ▪ Nastavnik u znanstveno-nastavnom zvanju izvanrednog profesora uz pomoć asistenta
Primjer provjere i vrjednovanja	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Objasnite raspodjelu trioza-fosfata između kloroplasta i citosola reguliranu koncentracijom ortofosfata u tim odjeljcima ▪ Najvažniji kontrolni čimbenik dišnog lanca je apsolutna koncentracija dostupnog ADP-a. Objasnite zašto. ▪ Kada se cvjetanje BKD može se spriječiti kratkim bljeskom crvene svjetlosti? ▪ Objasnite mehanizam djelovanja giberelina.

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Objasnite NAD^+ -malat enzimski tip C_4-fotosinteze ▪ Kako je organiziran transportni lanac elektrona u biljci i koja je njegova svrha? ▪ Na čemu se temelji dokazivanje aktivnosti enzima saharaze? 		
Opća i posebna znanja koja se stječu na kolegiju/ opće i specifične kompetencije (cilj)	Cilj kolegija je dati znanja o kemijskim i fiziološkim promjenama u stanici i biljnom organizmu uvjetovanih regulatornim i kontrolnim procesima, kao i uzročno tumačenje životnih procesa i njihova međudjelovanja. Tijekom praktikuma studenti će usvajati znanja i razvijati vještine samostalnim praktičnim radom.		
Nastava	Predavanja	Seminari	Vježbe
sati/tjedan	2		2
ukupno	30		30
Način polaganja ispita	Pismeni i usmeni		
Obvezna literatura	PEVALEK-KOZLINA, B., 2003: Fiziologija bilja. Profil, Zagreb. TEIZ, L., ZEIGER, E., 2002: Plant Physiology. Sinauer Associates, Inc., Sunderland, Massachusetts. REGULA, I., PEVALEK-KOZLINA, B., VIDA KOVIĆ-CIFREK, Ž., JELEŃIĆ, B., 1997: Praktikum iz fiziologije bilja. Skripta za internu upotrebu. Sveučilište u Zagrebu, Prirodoslovno-matematički fakultet, Biološki odsjek, Botanički zavod, Zagreb.		
Preporučena literatura	DENFFER, D., ZIEGLER, H., 1991: Botanika, morfologija i fiziologija. Školska knjiga, Zagreb. DUBRAVEC, K., REGULA, I., 1995: Fiziologija bilja. Školska knjiga, Zagreb. DENNIS, D.T., TURPIN, D. H., LEFEBVRE, D. D., LAYZELL, D. B., 1997: Plant metabolism. 2nd ed. Longman, Edinburgh Gate, Hralow. BERG, J. M., TYMOCZKO, J. L., STRYER, L., 2002: Biochemistry, 5th ed. Freeman & Comp., New York.		

Naziv kolegija	VIROLOGIJA		
Status kolegija	Obvezni		
Šifra	BM757		
Studij	Diplomski znanstveni studij biologije		
Semestar	Prvi		
Nositelj kolegija	dr.sc. Ljiljana Krstin, docent		
Suradnici na kolegiju	Zorana Katanić, asistent		
Obujam/bodovi	3 ECTS		
Jezik	Hrvatski		
Ishodi učenja	<p><i>Nakon uspješno završenog predmeta student će moći:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Definirati i opisati osnovne pojmove iz organizacije i ekspresije genoma pojedinih virusa. ▪ Koristiti stručnu literaturu i istraživati virološku problematiku uz pomoć računalnih programa. ▪ Razlikovati štetnost, ali i pozitivna svojstva virusa za žive organizme. ▪ Povezati stečena znanja iz molekularne biologije i genetike te ih primijeniti u istraživanjima virusa i subviralnih patogena. ▪ Planirati i primijeniti osnovne metode u istraživanjima virusa. ▪ Pravilno koristiti laboratorijske uređaje u virološkim eksperimentima. ▪ Identificirati pojedine viruse biološko-molekularnim metodama. ▪ Prepoznati i opisati pojedine viruse kao značajne ekološke i evolucijske čimbenike. 		
Sadržaj kolegija (nastavne cjeline)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Organizacija i ekspresija genoma različitih virusa ▪ Virusi podijeljenog genoma ▪ Molekularne metode detekcije i identifikacije virusa i subviralnih patogena ▪ Primjena virusa u genetičkom inženjerstvu ▪ Uloga virusa na razvoj biološke znanosti i njihov značaj u biosferi ▪ Epidemiologija bolesti i nove viroze ▪ Varijabilnost i evolucija pojedinih virusa 		
Uvjeti u kojima se stječu kompetencije	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Odjel za biologiju ▪ Nastavnik u znanstveno-nastavnom zvanju docenta iz biologije uz pomoć asistenta 		
Provjera i vrjednovanje	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Odjel za biologiju ▪ Nastavnik u znanstveno-nastavnom zvanju docenta iz biologije uz pomoć asistenta 		
Primjer provjere i vrjednovanja	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Navedite najpoznatije vrste viroida. ▪ Koja su osobine svojstvene hipovirusu? ▪ Navedite i objasnite najvažnije postupke u izolaciji virusnih nukleinskih kiselina. ▪ Koji par početnica je optimalan za umnožavanje nekog virusnog gena u lančanoj reakciji polimerazom? ▪ Navedite osobine mimivirusa. ▪ Objasnite važnost primjene virusa u genetičkom inženjerstvu. 		
Opća i posebna znanja koja se stječu na kolegiju/ opće i specifične kompetencije (cilj)	Prepoznavanje pojedinih virusnih porodica i vrsta. Stjecanje novih saznanja o virusima te razvijanje svijesti i informiranost o raznolikosti virusa i subviralnih patogena.		
Nastava	Predavanja	Seminari	Vježbe
(sati/tjedan)	1		1
ukupno	15		15
Način polaganja ispita	Pismeni i usmeni		
Obvezna literatura	BRUDNJAK, Z., 1984: Medicinska virologija. JUMENA, Zagreb.		

	JURETIĆ, N., 1978: Praktikum iz virologije. PMF, Zagreb. JURETIĆ, N., 2002: Osnove biljne virologije. Školska knjiga, Zagreb.
Preporučena literatura	MURPHY, F. , et al. 1995: Virus Taxonomy. Springer-Verlag, Wien and New York. FRAENKEL-CORNAT, H., 1988: Virology. Prentice-Hall Inter. Inc., New Jersey. MATTHEWS, R. E. F., 1991: Plant Virology. Academic Press, New York. WALKEY, D., 1991: Applied Plant Virology. Chapman and Hall, London and New York.

Naziv kolegija	EKOLOGIJA MORA
Šifra	BM759
Studij	Diplomski znanstveni studij biologije
Semestar	Prvi
Status kolegija	Obvezni
Nositelj kolegija	Prof.dr.sc. Jasna Vidaković Doc.dr.sc Melita Mihaljević
Suradnici na kolegiju	Dr.sc. Filip Stević, viši asistent Anita Galir Balkić, asistent Ivana Turković Čakalić, stručni suradnik
Obujam/bodovi	4 ECTS
Jezik	Hrvatski
Ishodi učenja	<p><i>Nakon uspješno završenog predmeta student će moći:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Objasniti specifične osobine različitih tipova akvatičkih staništa. ▪ Definirati temeljne pojmove iz osnova ekologije mora - oceanski bazeni, prostorna i vremenska raspodjela abiotičkih i biotičkih čimbenika. ▪ Objasniti temeljne pojmove o procesima prijenosa energije i kruženja materije: morski fitoplankton i primarna proizvodnja, morski bakterioplankton i procesi razgradnje organske tvari; sekundarna proizvodnja. ▪ Poznavati specifične prilagodbe morskih organizama za pojedina staništa. ▪ Analizirati utjecaj čovjeka na morske ekosustave: prekomjerni izlov pojedinih ribljih vrsta, utjecaj akvakulture na pridnene zajednice i pojavu crvene plime. ▪ Prepoznati važnost očuvanja vrsta i staništa. ▪ Sažeti i objasniti moguće mjere zaštite zajednica mora/oceana s posebnim naglaskom na koraljne grebene i šume mangrova.
Sadržaj kolegija (nastavne cjeline)	<p><i>Sadržaj predavanja:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Slatkovodna staništa vs. morska staništa. ▪ Priroda i globalna raspodjela morskih organizama, staništa i produktivnost. ▪ Plankton neritičke i oceanske provincije. ▪ Bentos litorala. ▪ Slane močvare, šume mangrova i livade morskih cvjetnica. ▪ Koraljni grebeni. ▪ Pelagički i bentički sustavi dubokih mora. ▪ Nekton. ▪ Specijacija i biogeografija. ▪ Utjecaj čovjeka i zaštita. <p><i>Sadržaj seminara:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Gradijent saliniteta od estuarija do hipersalinitetnih staništa, sa specifičnostima biocenoza. ▪ Utjecaj morskih struja i valova na modeliranje obalnog područja. ▪ Adaptacije litoralnih zajednica (boja, veličina, oblik). ▪ Prilagodbe morskih organizama iz velikih dubina na visoki hidrostatski tlak. ▪ «Thiobios» - specifične zajednice anoksičnih sedimenata. ▪ Simbioza organizama koji naseljavaju područja hidrotermalnih izvora. <p><i>Sadržaj praktikuma:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Terenski rad koji uključuje odlazak na odabrane lokalitete u Limskom kanalu, slanoj močvari Palud, ušću rijeke Mirne u more, te popisivanje florističkog i faunističkog sastava zajednica pojedinih lokaliteta. ▪ Mjerenje fizikalnih i kemijskih čimbenika vode na pojedinim lokalitetima, uzorkovanje vode i organizama, te laboratorijska obrada uzoraka (kemijski sastav vode, morfološka i anatomska građa organizama - sekcije).
Uvjeti u kojima se stječu kompetencije	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Odjel za biologiju ▪ Nastavnici u znanstveno-nastavnom zvanju docent i redoviti profesor iz

	biologije uz pomoć asistenata i stručnog suradnika		
Provjera i vrjednovanje	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Odjel za biologiju ▪ Nastavnici u znanstveno-nastavnom zvanju docent i redoviti profesor iz biologije uz pomoć asistenata i stručnog suradnika 		
Primjer provjere i vrjednovanja	<p>1. Ekologija mora je znanstvena disciplina koja proučava (dovršite rečenicu).</p> <p>2. Definirajte salinitet te navedite u kojim se mjernim jedinicama izražava.</p> <p>3. Eufotička zona (zaokružite točan odgovor):</p> <ol style="list-style-type: none"> a) je zona u koju prodire svjetlost b) se prostire do oko 200 m dubine c) je zona u kojoj se odvija primarna produkcija d) svi su odgovori točni <p>4. Cvjetanje mora pojavljuje se u:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) eutrofnim vodama b) oligotrofnim vodama c) u anoksičnim uvjetima svih mora <p>5. „Red tide“ je:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) masovni razvoj crvenih alga (Rhodophyta) b) masovni razvoj fitoplanktona c) masovni razvoj morskih cvjetnica <p>6. <i>Fucus virsoides</i> pripada biocenozi:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) infralitoralna b) mediolitoralna c) cirkalitoralna <p>7. Nabrojite 4 vrste cvjetnica u Jadranskom moru:</p> <p>8. Za DOM valjane su naredne tvrdnje:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) značajan je izvor ugljika u oceanima b) primarni izvori su fitoplankton te virusne infekcije mikroorgan. c) to je najveći rezervoar organske tvari u oceanima d) začetak je mikrobne petlje e) ne sudjeluje u nastajanju „morskog snijega“ 		
Opća i posebna znanja koja se stječu na kolegiju/ opće i specifične kompetencije (cilj)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Istraživanje na terenu i razvijanje praktičnih vještina uzorkovanja. Upoznavanje i razumijevanje specifičnih prilagodbi morskih organizama (lebdenje vs. plivanje, vertikalna migracija, osmoregulacija, izlučivanje dušikovih spojeva, disanje i razmnožavanje) na pojedina na pojedina staništa (supralitoralne lokvice, slane močvare i estuariji). ▪ Korištenje stručne literature i standardnih ključeva za determinaciju vrsta. 		
Nastava	Predavanja	Seminari	Vježbe
sati/tjedan	2	1	1
ukupno	30	15	15
Način polaganja ispita	Pismeni i usmeni ispit		
Obvezna literatura	Michel Kaiser, M., Attrill, M., Jennings, S., Thomas, D. N., 2005: Marine Ecology: Processes, Systems, and Impacts, 432, Oxford University Press.		
Preporučena literatura	Kirschman, D. L., 2000: Microbial Ecology of the Oceans. Wiley Pub. Barnes, R., Hughes, R. N., 1999: Introduction to Marine Ecology, Fishknowledge Com.		

Naziv kolegija	KVANTITATIVNA BIOLOGIJA 2
Šifra	BM972
Studij	Diplomski znanstveni studij biologije
Semestar	Prvi
Status kolegija	Obvezni
Nositelj kolegija	dr.sc. Tarzan Legović, prof. i dr.sc. Branimir K. Hackenberger, docent
Suradnici na kolegiju	Željka Lončarić, asistent
Jezik	Hrvatski
Ishodi učenja	<p><i>Nakon uspješno završenog predmeta student će moći:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Definirati i opisati temeljne biostatističke pojmove ▪ Definirati osnovne pojmove prostorne statistike ▪ Naučiti osnovne biostatističke testove
Sadržaj kolegija (nastavne cjeline)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Principi uzorkovanja, nadzor i monitoring. ▪ Metode cenzusa ▪ Indeksi bioraznolikosti ▪ Parametarska obrada podataka, ▪ Neparametarska obrada podataka, ▪ Multivarijatne metode, ▪ Razredbene analize, ▪ Analiza i Interpretacije rezultata, ▪ Metode ponovljenih uzorkovanja, ▪ Monte Carlo simulacija, ▪ Temelji Bayesove statistike, ▪ Statističko modeliranje, ▪ Prostorna statistika, ▪ Metode kvantifikacije bioloških podataka, ▪ Metode kvantifikacije bioloških odnosa i promjena u funkciji vremena
Uvjeti u kojima se stječu kompetencije	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Odjel za biologiju ▪ Nastavnik u znanstveno-nastavnom zvanju redovitog profesora i docenta iz biologije uz pomoć asistenta
Provjera i vrjednovanje	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Odjel za biologiju ▪ Nastavnik u znanstveno-nastavnom zvanju redovitog profesora i docenta iz biologije uz pomoć asistenta
Primjer provjere i vrjednovanja	<p>1. Na područje na kojem su nekada živjeli crvendači (<i>Erithacus rubecula</i>) reintroducirali ste 100 jedinki. Nakon godinu dana ustanovili ste da na tom području obitava 120 jedinki. Procijenite koeficijent rasta populacije r i kapacitet okoliša K, ako znate da populacija raste prema logističkoj funkciji.</p> $N_t = \frac{K}{1 + [(K - N_0) / N_0] e^{-rt}}$ <p>Nacrtajte krivulju rasta populacije u Excelu za prvih 100 godina i objasnite procjenu koeficijenata r i K.</p> <p>2. Kako bi odredili koncentraciju proteina u vašem uzorku koristili se metodu po Bradfordu. Metoda se temelji na mjerenju apsorbance (pri valnoj duljini od 595 nm) proteinskog uzorka i reagensa (Bradford) čiji je osnovni sastojak boja <i>Coomassie Brilliant Blue G-250</i>. Intenzitet boje koja nastaje pri reakciji proteina u uzorku s Bradfordovim reagensom mjeri se pomoću spektrofotometra, a koncentracija proteina se očitava iz baždarne krivulje koja je dobivena mjerenjem apsorbance niza otopina goveđeg serumskog albumina (BSA) poznatih koncentracija. Izmjerali ste apsorbance standarada (BSA) slijedećih koncentracija (Tablica 1):</p> <p style="text-align: center;">Tablica 1. Apsorbance goveđeg serumskog albumina (BSA).</p>

	<table> <thead> <tr> <th>BSA (mg/ml)</th> <th>ABS</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>0.7</td><td>0.142</td></tr> <tr><td>1.4</td><td>0.171</td></tr> <tr><td>2.1</td><td>0.205</td></tr> <tr><td>2.8</td><td>0.213</td></tr> <tr><td>3.5</td><td>0.221</td></tr> <tr><td>4.2</td><td>0.234</td></tr> <tr><td>4.9</td><td>0.243</td></tr> <tr><td>5.6</td><td>0.249</td></tr> <tr><td>6.3</td><td>0.257</td></tr> <tr><td>7</td><td>0.264</td></tr> </tbody> </table> <p>Metodom najmanjih kvadrata odredite jednadžbu pravca linearne regresije vaših rezultata (odnosno, odredite jednadžbu pravca vaše baždarne krivulje),</p> <p>b) Grafički prikažite vaše rezultate,</p> <p>c) Odredite koeficijent korelacije (r).</p> <p>d) Da li ste izradili dobru baždarnu krivulju? Objasnite.</p> <p>e) Odredite koncentraciju proteina u vašem uzorku ako njegova apsorbancija (ABS) iznosi 0.167.</p> <p>f) Kolika bi bila apsorbancija (ABS) ako bi koncentracija proteina u uzorku iznosila 7.8 mg/ml?</p>	BSA (mg/ml)	ABS	0.7	0.142	1.4	0.171	2.1	0.205	2.8	0.213	3.5	0.221	4.2	0.234	4.9	0.243	5.6	0.249	6.3	0.257	7	0.264
BSA (mg/ml)	ABS																						
0.7	0.142																						
1.4	0.171																						
2.1	0.205																						
2.8	0.213																						
3.5	0.221																						
4.2	0.234																						
4.9	0.243																						
5.6	0.249																						
6.3	0.257																						
7	0.264																						
Opća i posebna znanja koja se stječu na kolegiju /opće i specifične kompetencije (cilj)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Studenti će znati pravilno dizajnirati eksperiment ▪ Studenti će znati osnovne provođenja nadzora i monitoringa te metoda cenzusa ▪ Studenti će znati primijeniti osnovne biostatističke testove ▪ Studenti će znati osnove korištenja statističkog softwara 																						
Nastava	<table> <thead> <tr> <th>Predavanja</th> <th>Seminari</th> <th>Vježbe</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2</td> <td></td> <td>1</td> </tr> <tr> <td>30</td> <td></td> <td>15</td> </tr> </tbody> </table>	Predavanja	Seminari	Vježbe	2		1	30		15													
Predavanja	Seminari	Vježbe																					
2		1																					
30		15																					
Način polaganja ispita	Pismeni i usmeni																						
Obvezna literatura	<p>SIMON, W., 1986: Mathematical Techniques for Biology and Medicine, General Publishing Company, Toronto.</p> <p>BRITTON, F.N., 2003: Essential Mathematical Biology, Springer Verlag, London.</p> <p>ŠOŠIĆ, I., 2004: Primijenjena statistika, Školska knjiga, Zagreb.</p>																						
Preporučena literatura	<p>BOHL, E., 2001: Mathematik in der Biologie, Springer Verlag, Berlin.</p> <p>QUINN, P.G., 2002: Experimental Design and Data Analysis for Biologists, Cambridge University Press, Cambridge.</p>																						

Naziv kolegija	NUTRIENTI U BILJCI
Šifra	BM860
Studij	Diplomski znanstveni studij biologije
Semestar	Drugi
Status kolegija	Obvezni
Nositelj kolegija	dr.sc. Janja Horvatić, izv.prof.
Suradnici na kolegiju	mr.sc. Vesna Peršić, asistent
Obujam/bodovi	4 ECTS
Jezik	Hrvatski
Ishodi učenja	<p><i>Nakon uspješno završenog predmeta student će moći:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Opisati primanje i prijenos hranidbenih elemenata u biljci. ▪ Razumjeti kretanje vode i minerala uzlaznom strujom kroz ksilem. ▪ Razlikovati mikronutrijente i makronutrijente potrebne za rast i razvoj biljke. ▪ Opisati ulogu i značenje pojedinih mineralnih elemenata u biljci. ▪ Definirati sekundarne biljne metabolite. ▪ Objasniti proces simbioze i opisati nekoliko primjera. ▪ Objasniti asimilaciju dušika, nitrata, amonijevih iona, sumpora, fosfata te asimilaciju kationa. ▪ Dokazati nazočnost pojedinih tvari u stanicama i tkivima. ▪ Demonstrirati primjenu hidroponskog uzgoja za razumijevanje ishrane biljaka.
Sadržaj kolegija (nastavne cjeline)	<p>Sadržaj predavanja: Analiza biljnog tkiva. Primanje i prijenos hranidbenih elemenata u biljci. Utjecaj pH tla na rast biljke. Uloga i značenje pojedinih mineralnih elemenata u biljci. Asimilacija dušika, nitrata, fiksacija dušika, asimilacija amonijevih iona, sumpora, fosfata, asimilacija kationa. Prijenos otopljenih tvari. Metabolizam ugljikohidrata i lipida. Sekundarni biljni metaboliti. Laboratorijske metode uzgoja biljaka i nutrijenti. Simptomi nedostatka esencijalnih elemenata. Nutrijenti i eutrofikacija vodenih ekosistema.</p> <p>Studenti su obvezni izraditi pismeni rad iz odabranog područja.</p> <p>Sadržaj praktikuma: Dokazivanje nazočnosti pojedinih tvari u stanicama i tkivima (kalcija, fosfata, nitrata; željeznih i amonijevih iona; askorbinske kiseline; ugljikohidrata, inulina; i bjelančevina). Ovisnost aktivnosti katalaze o koncentraciji vodikovih iona. Procjena količine kalcija u tlu pomoću Passonovog aparata. Izlučivanje kiselina iz korijena. Određivanje brzine rasteanja korijena u postojećim uvjetima. Dokazivanje škroba u listovima. Ovisnost stvaranja škroba u listovima o prisutnosti ugljikovog dioksida u atmosferi. Provodljivost drvenastih stabljika za vodu.</p>
Uvjeti u kojima se stječu kompetencije	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Odjel za biologiju ▪ Nastavnik u znanstveno-nastavnom zvanju izvanrednog profesora uz pomoć asistenta
Provjera i vrjednovanje	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Odjel za biologiju ▪ Nastavnik u znanstveno-nastavnom zvanju izvanrednog profesora uz pomoć asistenta
Primjer provjere i vrjednovanja	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Na čemu se temelji dokazivanje željeznih iona u biljkama? ▪ Kako biste dokazali kalcijeve ione u biljkama? ▪ Gdje se prvo javljaju simptomi nedostatka elementa koji se može translocirati iz starijih listova u mlado lišće? ▪ Objasnite dva različita mehanizma otapanja i apsorpcije Fe iz tla u biljaka. ▪ Koja je uloga kloroplastne glutamin sintetaze (GS)? ▪ Navedite tri glavna ureida koja se prenose u ksilemskom soku mahunarki. ▪ U kojim solima fitinske kiseline se pohranjuje fosfor u sjemenkama biljaka?
Opća i posebna znanja	Cilj je kolegija dati znanja o asimilaciji, prijenosu i ulozi nutrijenata u biljci s

koja se stječu na kolegiju/ opće i specifične kompetencije (cilj)	obzirom na njihovu nazočnost u tlu i vodi. Praktičnim radom će studenti razvijati vještine dokazivanja nazočnosti pojedinih tvari u biljnim stanicama i tkivima.		
Nastava	Predavanja	Seminari	Vježbe
sati/tjedan	2		1
ukupno	30		15
Način polaganja ispita	Pismeni i usmeni		
Obvezna literatura	<p>PEVALEK-KOZLINA, B., 2003: Fiziologija bilja. Profil, Zagreb.</p> <p>REGULA, I., PEVALEK-KOZLINA, B., VIDA KOVIĆ-CIFREK, Ž., JELEŃIĆ, B., 1997: Praktikum iz fiziologije bilja. Skripta za internu upotrebu. Sveučilište u Zagrebu, Prirodoslovno-matematički fakultet, Biološki odsjek, Botanički zavod, Zagreb.</p> <p>DENNIS, D.T., TURPIN, D. H., LEFEBVRE, D. D., LAYZELL, D. B., 1997: Plant metabolism. 2nd ed. Longman, Edinburgh Gate, Hralow.</p> <p>TAIZ, L., ZIEGER, E., 1991: Plant Physiology. The Benjamin /Cummings Publ. Co., New York.</p>		
Preporučena literatura	<p>TITTIZER, T., KREBS, F, 1996: Ökosystemforschung der Rhein und seine Auen. Springer-Verlag Berlin Heidelberg, New York.</p> <p>LIKENS, G. E., (Ed.), 1972: Nutrients and Eutrophication: The Limiting-Nutrient Controversy. Special Symposia Volume I. Allen Press, Inc. Lawrence, Kansas, 1-244.</p>		

Naziv kolegija	OSNOVE HORTIKULTURE		
Šifra	BM861		
Studij	Diplomski znanstveni studij biologije		
Semestar	Drugi		
Status kolegija	Obvezni		
Nositelj kolegija	dr.sc. Ivna Štolfa, docent		
Obujam/bodovi	2 ECTS		
Ishodi učenja	<p><i>Nakon uspješno završenog predmeta student će moći:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Definirati i opisati temeljne pojmove iz hortikulture (cvjećarstvo, povrćarstvo, parkovna arhitektura, dendrologija). ▪ Praktično primijeniti znanja iz botanike kroz sa svrhom organiziranog uzgoja biljaka ▪ Razvrstati biljne vrste s obzirom na različite okolišne i endogene činitelje ▪ Razlikovati osnovne načine razmnožavanja biljaka ▪ Koristiti metodologiju <i>in vitro</i> uzgoja biljaka ▪ Primijeniti računalni program pri izradi nacрта hortikulturalnih površina ▪ Identificirati najznačajnije parkovno zeljasto bilje i dendrološke vrste ▪ Opisati najnovije tehnologije uzgoja hortikulturalnih vrsta 		
Sadržaj kolegija (nastavne cjeline)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Upoznavanje s kolegijem ▪ Podjela i glavne karakteristike cvjetnih vrsta (jednogodišnje, dvogodišnje, trajnice, vodene biljke, puzavice) ▪ Osnove uzgoja povrćarskih kultura i najznačajniji predstavnici ▪ Razmnožavanje povrćarskih i cvjetnih kultura ▪ Uzgoj <i>in vitro</i> ▪ Drvenaste biljne vrste ▪ Parkovna arhitektura 		
Uvjeti u kojima se stječu kompetencije	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Odjel za biologiju ▪ Nastavnik u znanstveno-nastavnom zvanju docenta 		
Provjera i vrjednovanje	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Odjel za biologiju ▪ Nastavnik u znanstveno-nastavnom zvanju docenta 		
Primjer provjere i vrjednovanja	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nabrojite rizomne i gomoljaste cvjetne vrste (latinski i hrvatski naziv vrste). ▪ Nabrojite načine vegetativnog razmnožavanja. ▪ Nabrojite načine tretiranja sjemena u cvjećarskoj proizvodnji. ▪ Opišite dva načina dezinfekcije sjemena. ▪ Nabrojite 5 vrsta crnogoričnog drveća (latinski i hrvatski naziv vrste). ▪ Nabrojite najvažnije auksine. ▪ Nabrojite 5 jednogodišnjih i dvogodišnjih cvjetnih vrsta (latinski i hrvatski naziv vrste). ▪ Koje su prednosti <i>in vitro</i> uzgoja biljaka? ▪ Opišite hidroponski uzgoj! ▪ Što su kristaloni? 		
Opća i posebna znanja koja se stječu na kolegiju/ opće i specifične kompetencije (cilj)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rukovanje jednostavnim računalnim programom za izradu nacрта hortikulturalnih površina ▪ Upotreba različitog oruđa pri razmnožavanju i uzgoju različitih biljnih vrsta 		
Nastava	Predavanja	Seminari	Vježbe
sati/tjedan	1		1
ukupno	15		15
Način polaganja ispita	Pismeni i usmeni		
Obvezna literatura	Grahm, L., 1988: Planiranje i uređenje vrta. Mladinska knjiga, Zagreb.		
Preporučena literatura	Encke, F., 1958: Parey's Blumengärtnererei. P. Parey, Berlin und Hamburg, I-II. Krüssmann, G., 1960-62: Handbuch der Laubgehölze. P. Parey Verlag.		

	Krüssmann, G., 1983: Handbuch der Nadelgehölze. P. Parey Verlag. Kohlein, F., 1974: Pflanzen vermehren leicht gemacht. Verlag Eugen Ulmer. Stuttgart.
--	---

Naziv kolegija	EMBRIOLOGIJA I EVOLUCIJA ORGANSKIH SUSTAVA
Šifra	BM861
Studij	Diplomski znanstveni studij biologije
Semestar	Drugi
Status kolegija	Obvezni
Nositelj kolegija	dr.sc. Jasna Vidaković, prof.
Suradnici na kolegiju	dr. sc. Dubravka Čerba, viši asistent Ivana Turković Čakalić, stručni suradnik
Obujam/bodovi	4 ECTS
Jezik	Hrvatski
Ishodi učenja	<p><i>Nakon uspješno završenog predmeta student će moći:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Objasniti problematiku kojom se bavi embriologija i razvojna biologija. ▪ Shvatiti važnost veličine, oblika, povezanosti i komunikacije stanica za normalno funkcioniranje organizma, oplodnju i embrionalni razvoj. ▪ Povezati znanja i iz drugih kolegija kako bi u potpunosti razumio promjene i procese koji dovode do razvoja organizma – od oplodnje do rođenja, te tijekom života. ▪ Zaključiti zašto je zaštita okoliša važna i za embrionalni razvoj. ▪ Uočiti i prepoznati različite stadije tijekom ranog embrionalnog razvoja – od prve diobe do gastrule. ▪ Uočiti sličnosti i razlike u embrionalnom razvoju beskralježnjaka i kralježnjaka, s posebnim osvrtom na embrionalni razvoj čovjeka. ▪ Zaključiti koje su anatomske, morfološke i fiziološke prilagodbe, te adaptacije ponašanja omogućile opstanak različitih skupina organizama i utjecale na tijek njihove evolucije – specijalizacija i pojava novih struktura. ▪ Procijeniti i stvoriti stav o kloniranju, umjetnoj oplodnji i korištenju matičnih stanica. ▪ Sažeti i prezentirati usvojena znanja različitih tematika iz područja embriologije.
Sadržaj kolegija (nastavne cjeline)	<p><i>Sadržaj predavanja:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Povijest embriologije. ▪ Veličina i tipovi stanica i njihova komunikacija. ▪ Od oplodnje do gastrule. ▪ Neurulacija. ▪ Kontrola embriogeneze. ▪ Embrionalni razvoj beskralježnjaka, kralježnjaka i čovjeka. ▪ Evolucija organskih sustava beskralježnjaka i kralježnjaka, i njihove adaptacije. <p><i>Sadržaj praktikuma:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Stanice – karakteristike, uloga i važnost (veličina stanica, matične stanice, kloniranje, regeneracija). ▪ Procesi embriogeneze i razdoblje trudnoće, kod čovjeka i životinja. ▪ Embrionalni razvoj ježinca i morfološke karakteristike odraslih jedinki. ▪ Adaptacije – specijalizacije stanica, organa, organskih sustava.
Uvjeti u kojima se stječu kompetencije	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Odjel za biologiju ▪ Nastavnik u znanstveno-nastavnom zvanju redovitog profesora iz biologije uz pomoć višeg asistenta i stručnog suradnika
Provjera i vrjednovanje	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Odjel za biologiju ▪ Nastavnik u znanstveno-nastavnom zvanju docenta iz biologije uz pomoć višeg asistenta
Primjer provjere i vrjednovanja	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Koja su četiri glavna događaja koje uključuje proces oplodnje? ▪ Koji su mehanizmi sprječavanja polispermije kod ježinaca? ▪ Što je gastrulacija? ▪ Objasnite proces epibolije. ▪ Zašto je važan Nieuwkoop-ov centar? ▪ Što je primitivna pruga?

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Navedite osnovne razlike između animalnog i vegetativnog pola. ▪ Nabrojite metode koje se koriste u proučavanju razvojne biologije. ▪ Objasnite specijalizaciju epiderme tijekom embrionalnog razvoja i navedite do kojih se zaključaka došlo pomoću eksperimentalne embriologije. ▪ Koje su promjene u građi kostura kralježnjaka omogućile „prelazak“ iz vode na kopno? ▪ Objasnite pojmove analognih i homolognih organa na primjeru krila ptica i šišmiša. ▪ Nabrojite nekoliko anatomskih prilagodbi glavonožaca. ▪ Što je fetalno razdoblje i zašto je važno? ▪ Koja je uloga posteljice? Štiti li od toksičnih tvari? ▪ Kakve posljedice mogu imati promjene u okolišu na razvoj embrija? Navedite primjer. 		
Opća i posebna znanja koja se stječu na kolegiju/ opće i specifične kompetencije (cilj)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Aktivno korištenje stranih jezika u pretraživanju i izboru nastavnih sadržaja. ▪ Korištenje različitih kompjuterskih programa. ▪ Na temelju pročitane literature stječe sposobnost pisanja i prezentiranja seminarskog rada. 		
Nastava	Predavanja	Seminari	Vježbe
sati/tjedan	2		2
ukupno	30		30
Način polaganja ispita	Pismeni i usmeni		
Obvezna literatura	Gilbert, S.F., 2003. Developmental Biology. 7 th ed. Sinauer Associates, Inc. Sadler, T.W., 2008. Langmanova medicinska embriologija. Školska knjiga, Zagreb.		
Preporučena literatura	Miller, S.A., Harley, J.P., 1996. Zoology 3 rd ed. WCB McGraw-Hill. Ruppert, E.E., Fox, R.S., Barnes, R.D., 2004. Invertebrate Zoology. A functional evolutionary approach. 7th ed. Thomson Brooks/Cole.		

Naziv kolegija	EKOLOGIJA KOPNENIH VODA
Šifra	BM863
Studij	Diplomski znanstveni studij biologije
Semestar	Drugi
Status kolegija	Obvezni
Nositelj kolegija	dr.sc. Jasna Vidaković, prof., i dr.sc. Melita Mihaljević, docent
Suradnici na kolegiju	dr.sc. Dubravka Čerba, viši asistent dr.sc. Filip Stević, viši asistent Dubravka Špoljarić, asistent Ivana Turković Čakalić, stručni suradnik Vanda Cvijanović, stručni suradnik
Obujam/bodovi	8 ECTS
Jezik	Hrvatski
Ishodi učenja	<p><i>Nakon uspješno završenog kolegija student će moći:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Primijeniti usvojena znanja o strukturi i funkciji različitih tipova slatkovodnih ekoloških sustava ▪ Razlikovati vrste slatkovodnih ekoloških sustava ▪ Uočiti prilagodbe organizama na različite životne uvjete ▪ Objasniti protok energije kroz slatkovodne sustave ▪ Samostalno istraživati na terenu i razviti praktične vještine uzorkovanja ▪ Analizirati abiotičke i biotičke čimbenike vodenih ekosustava, s posebnim naglaskom na zaštitu voda. ▪ Služiti se različitim računalnim programima za statističku obradu podataka i obradu slika u svrhu objašnjavanja utvrđenih rezultata ▪ Procijeniti ekološko stanje vodenih sustava ▪ Sažeti i objasniti rezultate istraživanja te kreirati znanstveni poster ▪ Prezentirati rezultate istraživanja
Sadržaj kolegija (nastavne cjeline)	<p><i>Sadržaj predavanja:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Raspored i vrste slatkovodnih sustava. ▪ Voda kao životni medij – molekularna struktura, fizikalna i kemijska svojstva vode, ciklusi nutrijenata, vertikalni gradijent. ▪ Sastav i raspored biotičkih zajednica – plankton, nehton, bentos. ▪ Prilagodbe organizama na različite životne uvjete u lotičkim i lentičkim sustavima. ▪ Protok energije i trofički sustav – primarna produkcija, sekundarna produkcija, detritovorna hranidbena mreža. ▪ Eutrofizacija. ▪ Upotreba voda. ▪ Onečišćenje voda. ▪ Zaštita voda – zaštita staništa i biološke raznolikosti. <p><i>Sadržaj vježbi:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Uzorkovanje vode, sedimenta i perifitona - terenski rad na odabranim lokalitetima. ▪ Određivanje fizikalno-kemijskih svojstava vode (brzina strujanja, temperatura, boja, prozirnost, pH, otopljeni kisik, klorofil-a). ▪ Analiza sedimenta. ▪ Određivanje kvalitativnog i kvantitativnog sastava fitoplanktona, zooplanktona, makrofaune i meiofaune. ▪ Kvalitativna i kvantitativna analiza perifitona. ▪ Saprobiološka analiza fitoplanktona. ▪ Akvatični testovi toksičnosti vode. ▪ Statistička obrada podataka.
Uvjeti u kojima se stječu kompetencije	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Odjel za biologiju ▪ Nastavnici u znanstveno-nastavnom zvanju redovitog profesora i docenta iz

	biologije uz pomoć asistenata i stručnih suradnika		
Provjera i vrjednovanje	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Odjel za biologiju ▪ Nastavnici u znanstveno-nastavnom zvanju redovitog profesora i docenta iz biologije uz pomoć asistenata 		
Primjer provjere i vrjednovanja	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Studenti će na temelju utvrđenih podataka tijekom trajanja predavanja i vježbi izraditi poster te ga prezentirati. Također će pojedinačno izložiti kratak seminarski rad o samostalno odabranoj temi iz kolegija. ▪ Primjer provjere – zoološki dio: usmena provjera vezana za prezentaciju postera. 		
Opća i posebna znanja koja se stječu na kolegiju/ opće i specifične kompetencije (cilj)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Timski rad u izradi i prezentiranju postera ▪ Korištenje različitih računalnih programa za statističku obradu podataka i obradu slika u svrhu objašnjavanja utvrđenih rezultata ▪ Aktivno korištenje stranih jezika u pretraživanju i izboru nastavnih sadržaja. ▪ Istraživanje na terenu i razvijanje praktičnih vještina uzorkovanja ▪ Korištenje stručne literature i standardnih ključeva za determinaciju alga. 		
Nastava	Predavanja	Seminari	Vježbe
sati/tjedan	3		3
ukupno	45		45
Način polaganja ispita	pismeni (izrada postera i seminara) i usmeni ispit		
Obvezna literatura	WETZEL, R. G., 2001: Limnology – Lake and River Ecosystems. 3rd ed. Academic Press, San Diego, 1006 pp		
Preporučena literatura	<p>KEROVEC, M., 1988: Ekologija kopnenih voda. Hrvatsko ekološko društvo i dr. Ante Pelivan, Zagreb, 75 pp.</p> <p>Apha, 2001: Standard methods for examination of water and wastewater. Amer. Public Health Assoc. 20th ed. Washington, 1481 pp.</p> <p>ŠAFAREK, G., ŠOLIĆ, T., 2011. Rijeke Hrvatske. Veda d.o.o., Križevci, 327 pp.</p> <p>ENGELHARDT, W., 2003: Was lebt in Tümpel, Bach und Weiher? Kosmos, Stuttgart, 313 pp.</p> <p>STREBLE, H., KRAUTER, D., 2002: Das Leben im Wassertropfen. Kosmos, Stuttgart, 428 pp.</p>		

Naziv kolegija	MOLEKULARNA EKOTOKSIKOLOGIJA
Šifra	BM864
Studij	Diplomski znanstveni studij biologije
Semestar	Drugi
Status kolegija	Obvezni
Nositelj kolegija	dr.sc. Branimir K. Hackenberger, docent
Suradnici na kolegiju	Mirna Velki, asistent
Obujam/bodovi	4 ECTS
Jezik	Hrvatski
Ishodi učenja	<p><i>Nakon uspješno završenog predmeta student će moći:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Definirati i opisati temeljne pojmove iz molekularne ekotoksikologije. ▪ Objasniti mehanizme prodiranja i djelovanja ksenobiotika na biološke sustave. ▪ Objasniti reakcije biotransformacije i eliminacije ksenobiotika. ▪ Objasniti djelovanje ksenobiotika na metaboličke puteve. ▪ Objasniti ulogu ksenobiotika u nastanku oksidativnog stresa. ▪ Opisati i objasniti mehanizme djelovanja ksenobiotika na biomarkere izloženosti okolišnim zagađivačima, biomarkere oksidativnog stresa i markere metaboličkog i zdravstvenog statusa.
Sadržaj kolegija (nastavne cjeline)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zagađenje i onečišćenje ▪ Ksenobiotici ▪ Mehanizmi prodiranja ksenobiotika u biološke sustave ▪ Učinak prvog prolaska ▪ Obrambeni mehanizmi ▪ Reakcije biotransformacije ▪ Prva faza transformacije ksenobiotika ▪ Druga faza transformacije ksenobiotika ▪ Treća faza transformacije ksenobiotika ▪ Eliminacija ksenobiotika ▪ Ksenobiotička indukcija i inhibicija ▪ Hormonalni disraptori ▪ Ksenoandrogeni ▪ Ksenoestrogeni ▪ Vitelogenin ▪ Oksidativni stres kao posljedica fizikalnih čimbenika te izloženosti i djelovanju ksenobiotika ▪ Djelovanje ksenobiotika na metaboličke puteve ▪ Molekularni biomarkeri ▪ p-glikoprotein i MXR ▪ Biomarkeri izloženosti i učinka ▪ Utjecaj ksenobiotika na markere metaboličke aktivnosti i zdravstvenog stanja
Uvjeti u kojima se stječu kompetencije	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Odjel za biologiju ▪ Nastavnik u znanstveno nastavnom zvanju docenta iz biologije uz pomoć asistenta
Provjera i vrjednovanje	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Odjel za biologiju ▪ Nastavnik u znanstveno nastavnom zvanju docenta iz biologije uz pomoć asistenta
Primjer provjere i vrjednovanja	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Objasnite razliku između zagađenja i onečišćenja, i navedite primjer. ▪ Što je biorasplošivost? Objasnite korelaciju s biomagnifikacijom i biokoncentracijom. ▪ Kakve informacije dobivamo od biomarkera više, a kakve od biomarkera nižih razina biološkog sustava? ▪ Objasnite potencijaciju i aditivni učinak dva toksična spoja u mješavini.

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Koji enzimi sudjeluju u I. fazi metabolizma (detoksifikacije). 		
Opća i posebna znanja koja se stječu na kolegiju /opće i specifične kompetencije (cilj)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Studenti će moći opisati i objasniti mehanizam djelovanja toksikanata na molekularne biomarkere. ▪ Studenti će znati pravilno primjeniti metode izlaganja ksenobiotcima i metode mjerenja molekularnih biomarkera. ▪ Studenti će moći predvidjeti utjecaj pojedinih ksenobiotika na molekularne biomarkere. 		
Nastava	Predavanja	Seminari	Vježbe
sati/tjedan	2		1
ukupno	30		15
Način polaganja ispita	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Svaki student dobiva znanstveni esej kojeg mora dovršiti do kraja trajanja kolegija te ga prezentirati 5-minutnim predavanjem. ▪ Student je dužan, uz uspješno izrađen i prezentiran znanstveni esej, pristupiti pismenom i usmenom dijelu ispita. 		
Obvezna literatura	<p>Hoffman, D. J., Rattner, B. A., Allen Burton, G. Jr., Cairns, J. Jr. (editors), 2003. Handbook of ecotoxicology, CRC Press, Boca Raton.</p> <p>Garte, S. J. (editor), 1993: Molecular Environmental Biology, CRC Press, Boca Raton.</p>		
Preporučena literatura	<p>Berg, J. M., Tymoczko, J. L., Stryer, L., (2011): Biochemistry, W. H. Freeman & Company, New York.</p> <p>Miner, A. R., (editor), 1995: Application of molecular biology in environmental chemistry, CRC Press, Boca Raton.</p>		

Naziv kolegija	IMUNOLOGIJA
Šifra	BM966
Studij	Diplomski znanstveni studij biologije
Semestar	Treći
Status kolegija	Obvezni
Nositelj kolegija	Izv.prof.dr.sc. Elizabeta Has-Schön
Suradnici na kolegiju	Senka Majić, asistent
Obujam/bodovi	3 ECTS
Jezik	Hrvatski, engleski
Ishodi učenja	<p><i>Nakon uspješno završenog predmeta student će moći:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Objasniti ulogu imunološkog sustava, te principe i mehanizme imunoloških reakcija ▪ Razumjeti povezanost imunološkog sustava s drugim funkcionalnim i organskim sustavima ▪ Razumjeti svrhu različitih klasičnih i suvremenih metoda u imunološkim istraživanjima. ▪ Izvoditi imunohistokemijske metode ▪ Primijeniti ELISA test ▪ Primijeniti Western-blotting analizu
Sadržaj kolegija (nastavne cjeline)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Upoznavanje s kolegijem ▪ Organi i tkiva imunološkog sustava ▪ Hematopoeza, limfociti i makrofagi ▪ Antigeni, epitopi i reaktivnost antitijela. ▪ Struktura i klase antitijela. ▪ Sustav komplementa ▪ Razvoj B stanica ▪ Organizacija gena imunoglobulina. ▪ Ekspresija gena imunoglobulina. ▪ T stanice i T receptori ▪ Razvoj T stanica i timusna selekcija. ▪ Citokini. ▪ Glavni kompleks histokompatibilnosti. ▪ Imuni odgovori. ▪ Imunološke preosjetljivosti. ▪ Autoimune bolesti. ▪ Bolesti imunodeficijencije. ▪ HIV i AIDS ▪ Transplantacijska imunologija. ▪ Imunosupresija. ▪ Imunološki sustav i rak.
Uvjeti u kojima se stječu kompetencije	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Fakultet ▪ Nastavnik u znanstveno-nastavnom zvanju izvanredni profesor iz biologije uz pomoć asistenta
Provjera i vrjednovanje	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Fakultet ▪ Nastavnik u znanstveno-nastavnom zvanju izvanredni profesor iz biologije uz pomoć asistenta
Primjer provjere i vrjednovanja	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Osnovni oblici i temeljne značajke specifične imunosti ▪ Stanični imunološki odgovor, subpopulacije limfocita ▪ Heterogenost protutijela, razredi protutijela ▪ Metode za dokazivanje imunološke reakcije ▪ Značajke i načela liječenja autoimunih bolesti ▪ Nastanak tumora i tumorski antigeni
Opća i posebna znanja koja se stječu na kolegiju/	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Provesti postupak imunizacije eksperimentalnih životinja ▪ Izolirati antitijela

opće i specifične kompetencije (cilj)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Izolirati limfocite ▪ Eksperimentirati sa kulturom imunoloških stanica 		
Nastava	Predavanja	Seminari	Vježbe
(sati/tjedan)	1		1
ukupno	15		15
Način polaganja ispita	Pismeni i usmeni		
Obvezna literatura	<p>JANEWAY, A. C., (editor), 2001: Immunobiology, Garland, Publishing, New York</p> <p>ANDREIS, I., BATINIĆ, D., ČULO, F., GRČEVIĆ, D., MARUŠIĆ, M., TARADI, M., VIŠNJIĆ, D., 2004: Imunologija., Medicinska naklada, Zagreb.</p> <p>Predavanja</p>		
Preporučena literatura	<p>TURNER, Y. R., (editor) 1994: Immunology - A comparative approach, Willey, New York</p> <p>ABUL, K. A., LICHTMAN, A. H., 2003: Cellular and Molecular Immunology, W. B. Saunders, Company, Philadelphia.</p> <p>Naglić, Tomo, Hajsig, Darko (1993): Veterinarska imunologija. 1. izdanje. Školska knjiga, Zagreb</p>		

Naziv kolegija	RAZVOJNA BIOLOGIJA BILJAKA
Šifra	BM967
Studij	Diplomski znanstveni studij biologije
Semestar	Treći
Status kolegija	Obvezni
Nositelj kolegija	dr.sc. Vera Cesar, izv. prof.
Suradnici na kolegiju	Jasenka Antunović, asistent mr.sc. Lidija Begović, asistent Selma Mlinarić, asistent
Obujam/bodovi	3 ECTS
Jezik	Hrvatski i engleski
Ishodi učenja	<p><i>Po završetku nastave iz navedenog kolegija student će moći:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Objasniti važnost primjene spoznaja o procesima i mehanizmima diferencijacije tijekom razvoja biljnog organizma ▪ Adekvatno koristiti biološku terminologiju ▪ Opisati, povezati i kritički analizirati osnovne znanstvene spoznaje o procesima i mehanizmima diferencijacije biljnog organizma ▪ Objasniti princip dinamičke povezanosti između biljnih struktura i njihovog funkcioniranja tijekom razvoja ▪ Analizirati spoznaje o kontinuitetu razvojnih procesa ▪ Zaključiti o potrebi povezivanja praktičnog rada i učenja teorijske osnove ▪ Prepoznati u analiziranim znanstvenim radovima preduvjete za valjano znanstveno zaključivanje ▪ Odabrati prikladne metode i tehnike za ispitivanje odabranog problema i testiranje postavljenih pretpostavki i organizirati istraživanje
Sadržaj kolegija (nastavne cjeline)	<p><i>Sadržaj predavanja:</i> Životni ciklus sjemenjača i gametogeneza: mikrosporogeneza i megasporogeneza. Oplodnja. Embriogeneza. Postembrionalni razvoj. Klijanje. Diferencijacija stanica i tkiva tijekom razvoja vegetativnih i generativnih organa. Molekularni mehanizmi djelovanja biljnih regulatora rasta: auksini, citokinini, abscizinska kiselina, jasmonična kiselina, brasinolidi, oligosaharidi, giberelini, etilen. Metode istraživanja i pristup razvojnim procesima biljnog organizma: citološke i anatomske metode. molekularne analize: genski transkripti i proteini. fiziološke metode.</p> <p><i>Sadržaj praktikuma:</i> Studenti će, prema vlastitom interesu, kroz praktikumski rad samostalno obraditi neku od tema kolegija..</p>
Uvjeti u kojima se stječu kompetencije	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Odjel za biologiju ▪ Nastavnik u znanstveno-nastavnom zvanju izvanredni profesor iz biologije uz pomoć asistenata
Provjera i vrjednovanje	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Odjel za biologiju ▪ Nastavnik u znanstveno-nastavnom zvanju izvanredni profesor iz biologije uz pomoć asistenata
Primjer provjere i vrjednovanja	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Opišite izmjenu spolne i nespolne generacije u biljaka. ▪ Koja je razlika između oprašivanja i oplodnje? ▪ Opišite embriogenezu. ▪ Nabrojite dijelove klice. ▪ O čemu ovisi smjer diferencijacije stanica? ▪ Koja je uloga auksina u diferencijaciji? ▪ Kako djeluju citokinini? ▪ Kako se može potaknuti in vitro diferencijacija stanica? ▪ Opišite kako vanjski utjecaji (ekološki) mogu djelovati na razvoj biljaka? ▪ Koji su vanjski faktori najutjecajni na razvoj biljnog tkiva?
Opća i posebna znanja	CILJ: Zadaća kolegija jest dati znanja o procesima i mehanizmima

koja se stječu na kolegiju/ opće i specifične kompetencije (cilj)	diferencijacije tijekom razvoja biljnog organizma.		
Nastava	Predavanja	Seminari	Vježbe
sati/tjedan	2		1
ukupno	30		15
Način polaganja ispita	Pismeni i usmeni		
Obvezna literatura	RAGHAVAN, V., 2000: Developmental Biology of Flowering Plants. Springer-Verlag, New York, Berlin, Heidelberg. PEVALEK-KOZLINA, B., 2003: Fiziologija bilja. Profil, Zagreb.		
Preporučena literatura	SMITH, C. J., GALLAN, J., CHIATANTE, D., ZOCCHI, G., 1994: Biochemical Mechanisms Involved in Plant Growth Regulation. Clarendon Press, Oxford. TAIZ, L., ZEIGER. E., 1998: Plant Physiology. Sinauer Associates, Inc., Publishers, Sunderland, Massachusetts.		

Naziv kolegija	FIZIOLOGIJA STRESA BILJAKA
Šifra	BMZ83
Studij	Diplomski znanstveni studij biologije
Semestar	Drugi
Status kolegija	Izborni
Nositelj kolegija	dr.sc. Janja Horvatić, izv.prof.
Suradnici na kolegiju	Martina Jelošek, asistent
Obujam/bodovi	2 ECTS
Jezik	Hrvatski
Ishodi učenja	<p><i>Nakon uspješno završenog predmeta student će moći:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Razumjeti i razlikovati mehanizme koje su biljke razvile za obranu od nepovoljnih uvjeta (suša, salinitet, niske i visoke temperature, manjak kisika, UV i svjetlosni stres, napad patogena). ▪ Pratiti povezanost raznih stresnih uvjeta u okolišu s pojavom oksidativnog stresa u stanicama. ▪ Nabrojati glavne komponente enzimskog i neenzimskog antioksidativnog sustava. ▪ Prepoznati ulogu prirodnih biljnih spojeva u obrambenim mehanizmima. ▪ Obraditi eksperimentalno prikupljene podatke te ih upotrijebiti za raspravu o oštećenjima biljnih organizama u uvjetima odabranog stresa i mogućnosti obrane biljnih stanica. ▪ Istražiti određene teme kolegija u znanstvenoj literaturi i usporediti s eksperimentalno dobivenim podacima. ▪ Čitati i interpretirati nova znanstvena saznanja iz ovog područja.
Sadržaj kolegija (nastavne cjeline)	<p><i>Sadržaj predavanja:</i> Abiotički stres: manjak vode i suša; niske temperature (hlađenje i smrzavanje); visoke temperature (toplotni stres i toplotni šok); povećana koncentracija soli u tlu; nedostatak kisika; svjetlosni i UV stres; onečišćenje vode i zraka. Biogeni stres: konkurentski odnosi među biljkama; odgovor biljaka na napad predatora i patogenih organizama. Učinak onečišćenja okoliša na biljke (teški metali, plinovi u atmosferi i ksenobiotici); mehanizmi rezistencije; onečišćenje vode i tla; kemikalije u poljoprivredi. Površinska zaštita biljaka i obrambene tvari.</p> <p><i>Sadržaj seminara:</i> Svaki student će samostalno obraditi i izložiti odabranu temu iz fiziologije stresa biljaka.</p> <p><i>Sadržaj praktikuma:</i> Studenti će samostalno kroz praktičan rad obraditi neki od izabranih problema.</p>
Uvjeti u kojima se stječu kompetencije	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Odjel za biologiju ▪ Nastavnik u znanstveno-nastavnom zvanju izvanrednog profesora uz pomoć asistenta
Provjera i vrjednovanje	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Odjel za biologiju ▪ Nastavnik u znanstveno-nastavnom zvanju izvanrednog profesora uz pomoć asistenta
Primjer provjere i vrjednovanja	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Objasnite učinak osmotina nakon djelovanja hife gljivice na biljku. ▪ Navedite posljedice radijacije na biljke. ▪ Objasnite ulogu ROS u obrani stanice od patogena. ▪ Navedite primjere adaptacija biljaka na svjetlosni stres. ▪ Objasnite otpornost halofita na soli. ▪ Definirajte „hipersenzitivni odgovor“ kod biljaka. ▪ Što uključuje aklimatizacija biljaka na niske temperature?
Opća i posebna znanja koja se stječu na kolegiju/ opće i specifične kompetencije (cilj)	Zadaća kolegija je usvajanje znanja o utjecaju abiotičkog i biogenog stresa na biljni organizam, kao i odgovora biljke na stresne uvjete. Tijekom seminara studenti će samostalno rješavati problemske zadatke predviđene sadržajem.

Nastava	Predavanja	Seminari	Vježbe
sati/tjedan	1	1	1
ukupno	15	15	15
Način polaganja ispita	Pismeni i usmeni		
Obvezna literatura	PEVALEK-KOZLINA, B., 2003: Fiziologija bilja. Profil, Zagreb. BUCHANAN, B., GRUISSEM, W., JONES, R., 2009: Biochemistry & Molecular Biology of Plants. American Society of Plant Physiologists Rockville, Maryland (http://www.aspb.org/publications/biotext/) TEIZ, L., ZEIGER, E., 2002: Plant Physiology. Sinauer Associates, Inc., Sunderland, Massachusetts.		
Preporučena literatura	AMBRIOVIĆ RISTOV, A., 2007: Metode u molekularnoj biologiji. Institut Ruđer Bošković, Zagreb (http://www.mmb.irb.hr/)		

Naziv kolegija	PONAŠANJE ŽIVOTINJA		
Šifra	BM969		
Studij	Diplomski znanstveni studij biologije		
Semestar	Treći		
Status kolegija	Obvezni		
Nositelj kolegija	dr.sc. Enrih Merdić, prof		
Suradnici na kolegiju	dr. sc. Mirta Sudarić Bogojević, viši asistent		
Obujam/bodovi	3 ECTS		
Jezik	Hrvatski i engleski		
Ishodi učenja	<p><i>Nakon uspješno završenog predmeta student će moći:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Objasniti poveznicu nasljeđa i razvoja pojedinih jedinki ▪ Povezati prirodnu selekciju i evoluciju socijalnog ponašanja ▪ Ukazati na direktan odnos između životinje jedinke i okoliša ▪ Prikazati koncepte učenja kod životinja ▪ Definirati instinkt, učenje, ritualizaciju, komunikaciju ▪ Identificirati mentalne sklopove kod životinja ▪ Ukazati na slične i različite oblike ponašanja kod ljudi i životinja ▪ Odgovoriti na pitanje je li čovjek životinja 		
Sadržaj kolegija (nastavne cjeline)	Upoznavanje s temeljnim poveznicama nasljeđa i razvoja pojedinih jedinki. Prirodna selekcija i evolucija socijalnog ponašanja. U poglavlju mehanizmi ponašanja treba istaknuti percepciju kod životinja i ukazati na direktan odnos između životinje jedinke i okoliša. Prikazati koncepte učenja kod životinja. Za shvaćanje kompleksnog ponašanja kod životinja potrebno se upoznati s instinktom, učenjem, ritualizacijom, komunikacijom, donošenjem odluka kod životinja i mentalnih sklopova kod životinja		
Uvjeti u kojima se stječu kompetencije	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nastava se izvodi na Odjelu za biologiju u učionici, praktikumu i kompjutorskoj učionici ▪ Nastavu izvodi profesor i asistent 		
Provjera i vrjednovanje	Tijekom izvođenja kolegija studenti imaju izlaganje seminarskog rada koji je postavljen tako da povezuju dobiveno znanje.		
Primjer provjere i vrjednovanja	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Odrednice učenja Ivana Pavlova, Konrada Lorentza i Nike Timbergena ▪ Znanstveno popularni pristup istraživanju ponašanja životinja (4 područja) ▪ Osjetila: kako vidi lav ▪ Kako životinje mogu komunicirati ▪ Zašto se životinje bore i navedite neka pravila borbe ▪ Što je instinkt i koji je najsavršeniji oblik inteligentnog ponašanja (primjer) 		
Opća i posebna znanja koja se stječu na kolegiju/ opće i specifične kompetencije (cilj)	Studenti trebaju naučiti da ponašanje životinja ima svoju podlogu u genetičkoj osnovi, građi organa i da je rezultat individualnosti svake jedinke. U okviru seminara studenti su obvezni referirati o izabranoj temi.		
Nastava	Predavanja	Seminari	Vježbe
sati/tjedan	2	1	
ukupno	30	15	
Način polaganja ispita	Ispit se sastoji iz dva dijela: seminarski rad i usmeni.		
Obvezna literatura	<p>MC FARLAND, D., 1996: Animal behavior. Addison Wesley Longman Limited, Edimbourg</p> <p>GOODENOUGH, J., MCGUIRE, B., WALLACE, R. A., 2001: Perspectives of Animal Behavior. John Wiley and sons, Inc. New York, Brisbane, Toronto.</p>		
Preporučena literatura	<p>HALLIDAY, T., 1994: Animal Behavior. A Blanford book, London</p> <p>MILLER, S., HARLEY, J. P., 1996: Zoology. WCB Mc. Graw – Hill Companiec Inc. Boston</p>		

Naziv kolegija	EKOLOGIJA KOPNENIH STANIŠTA
Šifra	BM970
Studij	Diplomski znanstveni studij biologije
Semestar	Treći
Status kolegija	Obvezni
Nositelj kolegija	dr.sc. Oleg Antonić, izv.prof i dr.sc. Stjepan Krčmar, prof.
Suradnici na kolegiju	dr.sc. Alma Mikuška, viši asistent
Obujam/bodovi	8 ECTS
Jezik	Hrvatski
Ishodi učenja	<p><i>Nakon uspješno završenog predmeta student će moći:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Nabrojati abiotičke faktore koji utječu na raspored kopnenih staništa na Zemlji i objasniti njihov utjecaj. ▪ Definirati značajke tla o kojima ovisi život u kopnenom staništu. ▪ Objasniti paralelan razvoj tla i vegetacije u različitim ekološkim uvjetima. ▪ Povezati prostorne razdiobe makroklimatskih faktora na globalnoj razini s prostornim razdiobama bioklimatskih zona. ▪ Razumjeti tipične životne strategije i prilagodbe organizama u kopnenim staništima. ▪ Razlikovati tipove kopnenih staništa na području Hrvatske i procijeniti ekološke uvjete koji ih uvjetuju. ▪ Analizirati strukturu i dinamiku odabranih tipova kopnenih staništa. ▪ Prepoznati ekološke gradijente u kopnenim staništima na različitim razinama bioekološke detaljnosti.
Sadržaj kolegija (nastavne cjeline)	<p><i>Sadržaj predavanja:</i></p> <p>Što je to kopneno stanište i kakvi organizmi u njemu žive? Ekološki faktori koji utječu na život organizama u kopnenom staništu. Sunčeva energija dozračena na površinu Zemlje. Globalna atmosferska cirkulacija. Makroklima – parametri, njihova prostorna i vremenska varijabilnost. Kruženje vode. Litološka podloga i reljef kao okolišni faktori. Topoklima. Tlo kao preduvjet postojanja i održanja kopnenog staništa. Pedosfera, pedogeneza, pedosistematika – osnovni pojmovi. Biotski faktori. Životne strategije kopnenih organizama. Kruženje tvari i energije u kopnenom staništu. Osnovni tipovi kopnenih staništa (biomi) i njihova korelacija s makroklimom. Prostorna razdioba bioma na Zemlji i njihova dinamika u vremenu (globalni paleoekološki aspekt). Bioklimatske zone u Europi i Hrvatskoj. Edafski faktori i diferencijacija biogeocenoza unutar bioklimatskih zona. Prostorno-vremenska povezanost tla i vegetacije. Klasifikacije kopnenih staništa. Pregled značajki pojedinih stanišnih tipova (na globalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini): 1) dominantni abiotički faktori, 2) tlo i vegetacija, 3) tipični predstavnici organizama, njihove prilagodbe na stanište i međusobne interakcije, 4) geneza i ekološka stabilnost, 5) antropogeni utjecaji. Granice kopnenih staništa. Okolišni gradijenti i postupni prijelazi među kopnenim staništima, te kopnenih prema slatkovodnim i morskim staništima. Antropogena kopnena staništa. Razine bioekološke detaljnosti u istraživanju kopnenih staništa. Pregled istraživačkih tema i metoda. Istraživački primjeri iz prakse.</p> <p><i>Sadržaj praktikuma:</i></p> <p>Prepoznavanje glavnih tipova kopnenih staništa na globalnoj razini (biomi). Prepoznavanje tipova kopnenih staništa u Hrvatskoj. Određivanje očekivanog stanišnog tipa za zadane okolišne faktore (i obrnuto). Pregled različitih metoda uzorkovanja pojedinih skupina organizama na različitim staništima, te kvalitativne i kvantitativne analize terenskih podataka.</p>
Uvjeti u kojima se stječu kompetencije	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Odjel za biologiju ▪ Nastavnici u znanstveno-nastavnom zvanju redovitog profesora i docenta iz

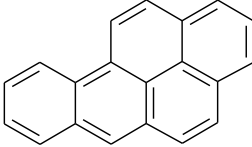
	biologije uz pomoć višeg asistenta		
Provjera i vrjednovanje	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Odjel za biologiju ▪ Nastavnici u znanstveno-nastavnom zvanju redovitog profesora i docenta iz biologije uz pomoć višeg asistenta 		
Primjer provjere i vrjednovanja	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nabroj i objasni razlike između kopnenih i vodenih organizama. ▪ Kako globalna cirkulacija uvjetuje prostornu razdiobu toplih pustinja na Zemlji? ▪ Kako se dijele i u kojim pedološkim procesima sudjeluju živi organizmi u tlu? ▪ Opiši proces meandriranja rijeke i objasni s time povezan nastanak tipičnih staništa duž riječne obale. ▪ Nabroj herbivore u savani tipične za pojedinu biogeografsku zonu na Zemlji. ▪ U koje rodove pripadaju dominantne vrste drveća u tajgi? Razvrstajte ih prema zonama unutar tajge. ▪ Objasni trofičku mrežu tipičnu za tundru i nabroj njezine najvažnije sastavnice na primjeru arktičke tundre. ▪ Definirajte ekološku granicu šumske vegetacije u Hrvatskoj i unutar nje nabrojite i opišite bioklimatske zone. 		
Opća i posebna znanja koja se stječu na kolegiju/ opće i specifične kompetencije (cilj)	Cilj kolegija je usvajanje temeljnih znanja o prostornoj varijabilnosti kopnenih (suhozemnih) staništa na Zemlji i u Hrvatskoj, njihovoj biološkoj raznolikosti, te s okolišnim procesima i faktorima koji dovode do nastanka, opstanka i nestanka tih staništa. Kolegij afirmira sintetski pristup terestričkoj ekologiji, povezujući relevantne informacije klimi, matičnoj podlozi, reljefu, tlu, flori i vegetaciji, fauni i ostalim sastavnicama kopnenih ekosustava.		
Nastava	Predavanja	Seminari	Vježbe
sati/tjedan	3		3
ukupno	45		45
Način polaganja ispita	Pismeni i usmeni		
Obvezna literatura	Chapin, F.S. III, Matson, P., Mooney, H.A., Chapin M.C. (2002): Principles of Terrestrial Ecosystem Ecology. Springer-Verlag, New York.		
Preporučena literatura	<p>Archibold O.W. (1995) Ecology of World Vegetation. Chapman & Hall, London, New York.</p> <p>Bailey, R.G. (2009): Ecosystem Geography: From Ecoregions to Sites. Springer-Verlag, New York, Dordrecht, Heidelberg, London.</p> <p>Ćirić, M. (1986): Pedologija, Svjetlost, Sarajevo.</p> <p>Gobat, J.-M., Aragno, M., Matthey, W. (2004): The Living Soil – Fundamentals of Soil Science and Soil Biology. Science Publishers Inc., Endfield USA, Plymouth UK.</p> <p>Herak. M. (1990): Geologija, Školska knjiga, Zagreb.</p> <p>Oldeman, R.A.A. (1990): Forests: Elements of Silvology, Springer-Verlag, Berlin.</p> <p>Penzar I. i Penzar B. (1989): Agroklimatologija, Školska knjiga, Zagreb.</p> <p>Topić, J., Vukelić, J. (2009): Priručnik za određivanje kopnenih staništa u Hrvatskoj prema Direktivi o staništima EU. Državni zavod za zaštitu prirode, Zagreb.</p> <p>Vukelić, J., Mikac, S., Baričević, D., Bakšić, D., Rosavec, R. (2009): Šumska staništa i šumske zajednice u Hrvatskoj. Državni zavod za zaštitu prirode, Zagreb.</p>		

IZBORNI PREDMETI

Naziv kolegija	BILJNI TESTOVI TOKSIČNOSTI
Šifra	BMZ73
Studij	Diplomski znanstveni studij biologije
Semestar	Prvi
Status kolegija	Izborni
Nositelj kolegija	dr.sc. Janja Horvatić, izv.prof.
Suradnici na kolegiju	Martina Jelošek, asistent
Obujam/bodovi	2 ECTS
Jezik	Hrvatski
Ishodi učenja	<p><i>Nakon uspješno završenog predmeta student će moći:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Opisati primjenu i značenje biljnih testova toksičnosti. ▪ Razlikovati letalni i subletalni učinak toksikanata na žive organizme. ▪ Nabrojati različite tipove testova toksičnosti (testovi na vodenim biljkama, testovi klijavosti, produžnog rasta stabljike i korijena, testovi kromosomskih promjena). ▪ Definirati i razlikovati pojmove EC₅₀, LD₅₀, IC₅₀ I NOEL. ▪ Imenovati pokazatelje toksičnosti u pojedinom tipu testa. ▪ Osmisliti i izvesti standardni Lemna testa u laboratoriju te predvidjeti rezultate testa. ▪ Eksperimentalno prikupljene podatke primijeniti u izračunavanju EC₅₀, IC₅₀ i NOEL i zaključiti o djelovanju testirane tvari na biljke u standardnom Lemna testu. ▪ Povezati ovisnost djelovanja otrova s dozom/koncentracijom toksikanta i trajanjem izlaganja. ▪ Interpretirati nova znanstvena saznanja iz područja toksikologije.
Sadržaj kolegija (nastavne cjeline)	<p><i>Sadržaj predavanja:</i> Vrste testova. Test organizmi. Način izvođenja testova u laboratoriju. Pojedinačan prikaz toksičnosti metala i ksenobiotika na alge, koji po svojoj toksičnosti i/ili zastupljenosti u industriji ili okolišu zaslužuju posebnu pažnju. Poriijeklo i količina ksenobiotika u vodi. Lemna test - kao pokazatelji toksičnosti najčešće se prate prirast biljaka (određivanjem svježe i suhe tvari, određivanjem ukupne površine biljaka), koncentracija fotosintetskih pigmenata i količina proteina.</p> <p><i>Sadržaj praktikuma:</i> Lemna test. Utvrđivanje toksičnosti različitih metala i ksenobiotika na rast, razvoj, koncentraciju fotosintetskih pigmenata, te inhibiciju rasta vrsta. <i>Lemna minor</i> i <i>Lemna gibba</i>. Statistička obrada, usporedba i evaluacija dobivenih rezultata.</p>
Uvjeti u kojima se stječu kompetencije	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Odjel za biologiju ▪ Nastavnik u znanstveno-nastavnom zvanju izvanredno profesora iz biologije uz pomoć asistenta
Provjera i vrjednovanje	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Odjel za biologiju ▪ Nastavnik u znanstveno-nastavnom zvanju izvanrednog profesora iz biologije uz pomoć asistenta
Primjer provjere i vrjednovanja	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Objasnite značenje LC₅₀ i IC₅₀. ▪ Navedite barem pet primjera biljnih biotestova. ▪ O čemu ovisi trajanje testa vrste Lemna minor? ▪ Na koji način se određuje i izračunava prirast broja biljaka vrste Lemna minor?

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Kako može djelovati subletalna koncentracija Zn, Cd i Hg na alge? ▪ Kako djeluju visoke koncentracije kadmija na alge? 		
Opća i posebna znanja koja se stječu na kolegiju/ opće i specifične kompetencije (cilj)	Cilj kolegija je usvajanje znanja o djelovanju poznatog čimbenika na testni organizam u laboratorijskim uvjetima, kao i njegov mogući utjecaj na živi svijet u okolišu. U laboratoriju će studenti razvijati praktične vještine testirana utjecaja pojedinih toksikanata na biljke.		
Nastava	Predavanja	Seminari	Vježbe
sati/tjedan	1		1
ukupno	15		15
Način polaganja ispita	Pismeni i usmeni		
Obvezna literatura	<p>OECD GUIDELINES FOR THE TESTING OF CHEMICALS- Revised proposal for a new guideline 221 Lemna sp. Growth Inhibition Test (http://www.oecd.org/dataoecd/16/51/1948054.pdf)</p> <p>RAI, L. C., GAUR, J.P. & SOEDER, C.J., 1994: Algae and water pollution. E. Schweizerbart, Stuttgart.</p>		
Preporučena literatura	<p>Naumann, B., Eberius, M., Appenroth, K. J., 2007: Growth rate based dose–response relationships and EC-values of ten heavy metals using the duckweed growth inhibition test (ISO 20079) with <i>Lemna minor</i> L. clone St. Journal of Plant Physiology, Volume 164, Issue 12 (http://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0176161706003154)</p> <p>LANDOLT, E., 1986: The family of Lemnaceae – a monographic study (Vol. 1 and 2). Veröffentlichungen des Geobotanischen Institutes der Edig. tech. Hochschule, Stiftung Rübel. Zürich.</p> <p>http://www.mobot.org/jwcross/duckweed/education.htm</p>		

Naziv kolegija	BIOKEMIJSKI MEHANIZMI TOKSIČNOSTI
Šifra	BMZ74
Studij	Diplomski znanstveni studij biologije
Semestar	Prvi
Status	Izborni
Nositelj kolegija	dr.sc. Branimir K. Hackenberger, docent
Suradnici na kolegiju	Mirna Velki, asistent
Obujam/bodovi	2 ECTS
Jezik	Hrvatski, engleski
Ishodi učenja	<p><i>Nakon uspješno završenog predmeta student će moći:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Definirati osnovna svojstva biotransformirajućih enzima. ▪ Opisati i objasniti reakcije i enzime koji sudjeluju u biotransformaciji i metabolizmu. ▪ Definirati QSAR.
Sadržaj kolegija (nastavne cjeline)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Osnovna svojstva biotransformirajućih enzima ▪ Biotransformacija i metabolizam ▪ Stereokemijski pristup biotransformaciji ksenobiotika ▪ Prva i druga faza biotransformacije ▪ Nomenklatura enzima uključenih u biotransformaciju ▪ Raspodjela biotransformirajućih enzima u organizmima ▪ Reakcije hidrolize ▪ Reakcije redukcije ▪ Reakcije oksidacije ▪ Aktivacija ksenobiotika ▪ P450 «knockout» miš ▪ Konjugacija s glukuronskom kiselinom ▪ Reakcije sulfatacije ▪ Reakcije metilacije ▪ Reakcije acetilacije ▪ Konjugacija s aminokiselinama ▪ Konjugacija s glutationom ▪ Rodaneza ▪ Reakcija fosforilacije ▪ QSAR
Uvjeti u kojima se stječu kompetencije	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Odjel za biologiju ▪ Nastavnik u znanstveno-nastavnom zvanju docenta iz biologije uz pomoć asistenta
Provjera i vrjednovanje	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Odjel za biologiju ▪ Nastavnik u znanstveno-nastavnom zvanju docenta iz biologije uz pomoć asistenta
Primjer provjere i vrjednovanja	<ol style="list-style-type: none"> 1. U reakcije prve faze metabolizma ksenobiotika pripadaju sve OSIM: <ol style="list-style-type: none"> a) hidroksilacije b) hidrolize c) acetilacije d) alifatske hidroksilacije e) dealkilacije f) c i e 2. Za reakcije katalizirane enzimima citokrom P-450 je TOČNO: <ol style="list-style-type: none"> a) reakcije su specifične za samo jedan supstrat b) u reakcijama se spojevi dehidroksiliraju c) supstrati su samo liposolubilne tvari koje mogu proći kroz membranu endoplazmatskog retikuluma d) enzimi citokrom P-450 u ovim reakcijama se ne reduciraju

	<p>3. A) Navedi naziv dolje nacrtane molekule, B) kojoj skupini spojeva pripada ova molekula s obzirom na strukturu, C) kojoj skupini spojeva pripada ova molekula s obzirom na štetne učinke u organizmu.</p> <div style="text-align: center;"> </div> <p>4. Reaktivni međuprodukt koji nastaje aromatskom hidroksilacijom naftalena naziva se _____.</p> <p>5. Što je biotransformacija i navedi dvije osnovne posljedice biotransformacije.</p>		
Opća i posebna znanja koja se stječu na kolegiju /opće i specifične kompetencije (cilj)	Studenti će znati predvidjeti krajnji toksični učinak na temelju biokemijskih mehanizama toksičnosti određene tvari.		
Nastava	Predavanja	Seminari	Vježbe
sati / tjedan	1		1
ukupno	15		15
Način polaganja ispita	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Svaki student dobiva konkretan primjer iz toksikološke prakse koji mora obraditi do kraja trajanja kolegija. ▪ Student je dužan, uz obrađen primjer iz toksikološke prakse, pristupiti pismenom i usmenom dijelu ispita. 		
Obvezna literatura	<p>Timbrell, J. A., (2009): Principles of biochemical toxicology, Informa Healthcare USA, Inc.</p> <p>Stanley, M. E., (2003): Toxicological chemistry and biochemistry, CRC Press, Boca Raton.</p>		
Preporučena literatura	<p>Klaassen, C. D., (2008): Casarett and Doull's toxicology – the basic science of poisons, McGraw-Hill Companies, Inc.</p> <p>Aldridge, W. N., (1996): Mechanisms and Concepts in Toxicology, Taylor & Francis.</p>		

Naziv kolegija	MOLEKULARNI MAHANIZMI OKSIDATIVNOG STRESA
Šifra	BMZ75
Studij	Diplomski znanstveni studij biologije
Semestar	Prvi
Status kolegija	Izborni
Nositelj kolegija	dr.sc. Vera Cesar, izv. prof.
Suradnici na kolegiju	Jasenka Antunović, asistent mr.sc. Lidija Begović, asistent Selma Mlinarić, asistent
Obujam/bodovi	2 ECTS
Jezik	Hrvatski i engleski
Ishodi učenja	<p><i>Po završetku nastave iz navedenog kolegija student će moći:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Objasniti važnost primjene spoznaja o mehanizmima nastanka oksidativnog stresa na molekularnoj, subcelularnoj i celularnoj razini ▪ Adekvatno koristiti biološku i kemijsku terminologiju ▪ Opisati, povezati i kritički analizirati osnovne znanstvene spoznaje o mehanizmima nastanka oksidativnog stresa ▪ Objasniti princip dinamičke povezanosti između biokemiskog odgovora i strukturnih promjena u uvjetima oksidativnog stresa ▪ Analizirati spoznaje o povezanosti niza procesakoji su uključeni u antioksidativni odgovor ▪ Zaključiti o potrebi povezivanja praktičnog rada i učenja teorijske osnove ▪ Prepoznati u analiziranim znanstvenim radovima preduvjete za valjano znanstveno zaključivanje ▪ Odabrati prikladne metode i tehnike za ispitivanje odabranog problema i testiranje postavljenih pretpostavki i organizirati istraživanje
Sadržaj kolegija (nastavne cjeline)	<p><i>Sadržaj predavanja:</i> Kisik i reaktivne kisikove jedinice. Oštećenja biomolekula i staničnih struktura u uvjetima oksidativnog stresa. Oksidansi i provođenje signala u stanici. Neenzimski antioksidansi: askorbinska kiselina, glutathion, vitamin E, karotenoidi, fenoli. Antioksidativni enzimi: katalaza, peroksidaze, superoksid dismutaza, glutathion reduktaza i monodehidroaskorbat reduktaza. Halliwell-Asada ciklus.</p> <p><i>Sadržaj praktikuma:</i> Metode određivanja aktivnosti antioksidativnih enzima. Određivanje α-tokoferola tankoslojnom kromatografijom. Određivanje koncentracije fotosintetskih pigmentata. Mjerenje efikasnosti fotosustava II metodom saturacijskog pulsa. Induciranje oksidativnog stresa u eksperimentalnim uvjetima.</p>
Uvjeti u kojima se stječu kompetencije	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Odjel za biologiju ▪ Nastavnik u znanstveno-nastavnom zvanju izvanredni profesor iz biologije uz pomoć asistenata
Provjera i vrjednovanje	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Odjel za biologiju ▪ Nastavnik u znanstveno-nastavnom zvanju izvanredni profesor iz biologije uz pomoć asistenata
Primjer provjere i vrjednovanja	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nabrojite reaktivne kisikove jedinice (ROS)? ▪ Koja je funkcija ROS-a u stanicama? ▪ Imaju li ROS pozitivan ili negativan utjecaj na život stanice? ▪ Kako se stanica brani od utjecaja ROS-a? ▪ Nabrojite neenzimske molekule koje imaju antioksidativni učinak? ▪ Nabrojite enzime antioksidativnog odgovora stanica? ▪ Koji prirodni proces u biljnim stanicama proizvodi ROS? ▪ Mogu li neke ROS biti regulatori genske aktivnosti? ▪ Koja je specifičnost H₂O₂ molekule?

	▪ Opišite razine antioksidativnog odgovora u biljaka?		
Opća i posebna znanja koja se stječu na kolegiju/ opće i specifične kompetencije (cilj)	CILJ: Zadaća kolegija je dati znanja o mehanizmima nastanka oksidativnog stresa na molekularnoj, subcelularnoj i celularnoj razini, te mehanizmima uklanjanja čimbenika koji ga uzrokuju. Tijekom praktikuma studenti će samostalno izvoditi praktični rad predviđenog sadržaja.		
Nastava	Predavanja	Seminari	Vježbe
sati/tjedan	1		1
ukupno	15		15
Način polaganja ispita	Pismeni i usmeni		
Obvezna literatura	SCANDALIOS, J. G., 1997: Oxidative Stress and the Molecular Biology of Antioxidant Defenses. Cold Spring Harbor Laboratory Press, New York.		
Preporučena literatura	TAIZ, L., ZEIGER. E., 1998: Plant Physiology. Sinauer Associates, Inc., Publishers, Sunderland, Massachusetts.		

Naziv kolegija	SUPRAMOLEKULARNE STRUKTURE		
Šifra	BMZ81		
Studij	Diplomski znanstveni studij biologije		
Semestar	Drugi		
Status kolegija	Izborni		
Nositelj kolegija	dr.sc. Elizabeta Has-Schön, izv.prof.		
Obujam/bodovi	2 ECTS		
Jezik	Hrvatski i engleski		
Ishodi učenja	<p><i>Nakon uspješno završenog predmeta student će moći:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Samostalno koristiti baze podataka koje sadrže 3D strukture velikih molekularna ▪ Samostalno pripremati 3D prikaze biomolekula koristeći dostupne podatke iz Protein dana bank (pdb – datoteke) 		
Sadržaj kolegija (nastavne cjeline)	<p>Nastava će se održati sa računala, a nastavni sadržaji prezentirati u programima "Chime", JMOL, VDMML i sl., tj. programima za prostorno prikazivanje molekula. Koristit će se nastavni materijali sa najpoznatijih svjetskih sveučilišta, koji su besplatno stavljeni na raspolaganje na internetu: Arizona, Hamburg, Virginia, Illinois, Kenyon. Ovi materijali obuhvaćaju strukturne proteinske motive u interakciji s informacijskim makromolekulama, regulatorne proteine u ekspresiji gena, enzime, membranske kanale i propuste, receptorne strukture, proteinske nakupine u fotosintezi, nakupine ključne pri imunološkom odgovoru, viruse, nukleosome, ribosome i sl. Osim korištenja gotovih materijala, studenti će se uputiti u tajne tih programa i pokušati sami animirati odabranu molekulu, koristeći «pdb» file sa podacima o udaljenostima i kutovima između atoma iz pdb datoteke na webu.</p> <p>U sklopu seminarskog rada, studenti će samostalno obraditi odabranu molekulu prema vlastitom afinitetu, uz obavezno korištenje spomenutih programa.</p>		
Uvjeti u kojima se stječu kompetencije	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Odjel za biologiju ▪ Nastavnik u znanstveno-nastavnom zvanju izvanrednog profesora iz biologije 		
Provjera i vrjednovanje	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Odjel za biologiju ▪ Nastavnik u znanstveno-nastavnom zvanju izvanrednog profesora iz biologije 		
Primjer provjere i vrjednovanja	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Neke molekule prezentirane u seminarskim radovima : zeleni fluorescentni protein (GFP), 3-hidroksi-3-metil-glutaril-CoA reduktaza (HMGR), HIV-1 reverzibilna transkriptaza, ciklooksigenaze, proteini tkivne podudarnosti (MHC proteini), histoni, monoamin-oksidadaza b, hemaglutini influence, feritin, akvaporini, katalitička protutijala. 		
Opća i posebna znanja koja se stječu na kolegiju/ opće i specifične kompetencije (cilj)	Cilj predmeta je pružiti studentima specifičan, neuobičajen i do sada uglavnom nepristupačan uvid u trodimenzionalnu (3D) građu makromolekula i njihovih asocijacija, te ih osposobiti za samostalno korištenje postojećih, ali i pripremanje novih 3D prikaza, u svrhu pojašnjenja njihova načina funkcioniranja, regulacije aktivnosti i biološkog značaja.		
Nastava	Predavanja	Seminari	Vježbe
(sati/tjedan)	1	1	
ukupno	15	15	
Način polaganja ispita	Prezentacija molekule po odabiru uz korištenje programa za prostorno prikazivanje struktura		

Obvezna literatura	Berg, J.M., Tymoczko J.L., Stryer, L., 2002: Biochemistry, 5 th ed., Freeman & Comp., New York
Preporučena literatura	<p>NELSON D.L., COX M.M., LEHNINGER, 2000: Principles of Biochemistry, 3rd Edition, Worth Publishers, New York.</p> <p>VOET D., VOET J.G., 1995: Biochemistry, second edition, J. Wiley & Sons, inc., New York.</p> <p>HAS-SCHÖN E., 1995: Biokemijske teme - Oksidacijska fosforilacija, digitalni udžbenik, Pedagoški fakultet, Osijek.</p> <p>www.whfreeman.com/biochem5</p> <p>http://bcs.whfreeman.com/biochem6</p> <p>http://www.callutheran.edu/BioDev/omm/exhibits.htm</p> <p>http://proteopedia.org/wiki/index.php/Main_Page</p> <p>www.biologie.uni-hamburg.de/lehre/bza/eanfng.htm</p> <p>http://www.ks.uiuc.edu/</p> <p>www.umass.edu/molvis/freichman/index.html</p> <p>http://biology.kenyon.edu/BMB/chime.htm</p> <p>http://mcdb.colorado.edu/courses/3280/projects.html</p> <p>http://www.rcsb.org/pdb/home/home.do</p>

Naziv kolegija	METABOLIZAM PTICA		
Šifra	BZM98		
Studij	Diplomski znanstveni studij biologije		
Semestar	Prvi		
Status kolegija	Izborni		
Nositelj kolegija	dr.sc. Elizabeta Has-Schön, izv.prof.		
Obujam/bodovi	2 ECTS		
Jezik	Hrvatski i engleski		
Ishodi učenja	<p><i>Nakon uspješno završenog predmeta student će moći:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Povezati fiziološke osobine ptica sa specifičnostima njihovog metabolizma ▪ Stečeno znanje primijeniti u posebnim situacijama (npr. u radu s pticama u zoološkim vrtovima, farmama za uzgoj peradi i sl.) 		
Sadržaj kolegija (nastavne cjeline)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ metabolizam ugljikohidrata, posebni značaj glukoneogeneze, bijela i crvena mišićna vlakna, aerobni i anaerobni metabolizam, regulacija ▪ metabolizam masti, masne kiseline u ptica, sinteza masnih kiselina i triacilglicerola, masti trtične žlijezde, prijenos masti iz hrane u tkiva, lipoproteini, prijenos masti u oocitu, vitelogenin, razgradnja lipida, ketonska tijela ▪ metabolizam proteina i aminokiselina, kratko-živi i dugo-živi proteini, ubikvitin i proteasomi, kalpaini, katepsini, peptidaze, izlučivanje dušika i sinteza mokraćne kiseline ▪ metabolizam ksenobiotika, metabolička adaptacija u ptica, prijenos kisika, metabolizam jajeta ▪ hormoni ptica (inzulin, glukagon, pankreasni polipeptid, somatostatin), kontrola lučenja hormona, hormonski receptori, efekti hormona na metabolizam 		
Uvjeti u kojima se stječu kompetencije	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Odjel za biologiju ▪ Nastavnik u znanstveno-nastavnom zvanju izvanrednog profesora iz biologije 		
Provjera i vrjednovanje	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Odjel za biologiju ▪ Nastavnik u znanstveno-nastavnom zvanju izvanrednog profesora iz biologije 		
Primjer provjere i vrjednovanja	<p>Primjeri tema za seminarski rad: Karboksilaze i biotin u metabolizmu ptica Specifičnosti hormonske regulacije u ptica Prijenos kisika hemoglobinom u ptica</p>		
Opća i posebna znanja koja se stječu na kolegiju/ opće i specifične kompetencije (cilj)	Zadaća predmeta je upoznati studente sa specifičnostima metabolizma ptica, te ih povezati sa osobitostima njihove fiziologije i načina života.		
Nastava	Predavanja	Seminari	Vježbe
(sati/tjedan)	1	1	
ukupno	15	15	
Način polaganja ispita	Pismeni seminarski rad i usmeno izlaganje seminara		
Obvezna literatura	LEWIS, S. 2004: Avian Biochemistry and Molecular Biology, Cambridge University Press, Cambridge, United Kingdom KRALIK, G., HAS-SCHÖN, E., KRALIK, D. i ŠPERANDA, M. 2008: Peradarstvo, Biološki i zootehnički principi, Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku i Sveučilište u Mostaru, Osijek, Hrvatska.		
Preporučena literatura	BERG, J. M., TYMOCZKO, J. L., STRYER, L., 2006: Biochemistry, 6th ed. Freeman & Comp., New York.		

Naziv kolegija	EVOLUCIJA GENOMA		
Šifra	BMZ79		
Studij	Diplomski znanstveni studij biologije Diplomski nastavnički studij biologije i kemije		
Semestar	Prvi		
Status kolegija	Izborni		
Nositelj kolegija	dr.sc. Ljiljana Krstin, docent		
Obujam/bodovi	2 ECTS		
Jezik	Hrvatski		
Ishodi učenja	<p><i>Nakon uspješno završenog predmeta student će moći:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Definirati osnovne pojmove iz evolucije genoma. ▪ Opisati načine istraživanja u ovoj znanstvenoj disciplini. ▪ Raspravljati o važnosti istraživanja ljudskog genoma. ▪ Shvatiti ulogu rekombinacije u popravku DNA i evoluciji genoma. ▪ Navesti osnove genomske organizacije u nekih uobičajenih modelnih organizama. ▪ Objasniti evolucijsku dinamiku nekodirajućih sekvenci DNA. ▪ Kritički čitati i razumjeti relevantne znanstvene publikacije. ▪ Koristiti osnovne računalne molekularno-filogenetske analize. 		
Sadržaj kolegija (nastavne cjeline)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Upoznavanje s kolegijem ▪ Veličina genoma u različitim organizmima ▪ Eksperimentalno inducirane promjene veličine genoma ▪ Osnove različitosti mitohondrijskih DNA ▪ Evolucija plastidne DNA ▪ Moderirana repetitivna DNA ▪ Mehanizmi i značajnost smanjivanja količine kromatina i eliminacija kromosoma 		
Uvjeti u kojima se stječu kompetencije	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Odjel za biologiju ▪ Nastavnik u znanstveno-nastavnom zvanju docenta iz biologije 		
Provjera i vrjednovanje	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Odjel za biologiju ▪ Nastavnik u znanstveno-nastavnom zvanju docenta iz biologije 		
Primjer provjere i vrjednovanja	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Kako nekodirajuća DNA utječe na evoluciju genoma? ▪ Objasnite postojanje repetitivne DNA u ljudskom genomu. ▪ Što u mikrosateliti? ▪ Što utječe na promjenu veličine genoma? ▪ Objasnite metodologiju u istraživanju evolucije genoma. ▪ Navedite razlike u mitohondrijskim DNA. ▪ Objasnite ulogu mutacija u evoluciji genoma. 		
Opća i posebna znanja koja se stječu na kolegiju/ opće i specifične kompetencije (cilj)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Razviti osnovne kompetencije u sažimanju i izlaganju najnovijih znanstvenih dostignuća. ▪ Provoditi temeljne računalne molekularno-filogenetske analize. 		
Nastava	Predavanja	Seminari	Vježbe
sati/tjedan	1	1	
ukupno	15	15	
Način polaganja ispita	Usmeni		
Obvezna literatura	CAVALIER-SMITH, Z., 1985: The evolution of genome size. John Wiley & Sons, New York.		
Preporučena literatura	ALBERTS, B., D. BRAY, J. LEWIS, M. RAFF, K. ROBERTS & J.D. WATSON, 1994: Molecular biology of the cell. 3 rd ed. Garland Publishing, Inc., New York – London. LI, W-H. & D. GRAUR, 1991: Fundamentals of molecular evolution. Sinauer		

Associates, inc. Publishers, Sunderland, Massachusetts.

Naziv kolegija	FIZIOLOGIJA STRESA BILJAKA
Šifra	BMZ83
Studij	Diplomski znanstveni studij biologije
Semestar	Drugi
Status kolegija	Izborni
Nositelj kolegija	dr.sc. Janja Horvatić, izv.prof.
Suradnici na kolegiju	Martina Jelošek, asistent
Obujam/bodovi	2 ECTS
Jezik	Hrvatski
Ishodi učenja	<p><i>Nakon uspješno završenog predmeta student će moći:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Razumjeti i razlikovati mehanizme koje su biljke razvile za obranu od nepovoljnih uvjeta (suša, salinitet, niske i visoke temperature, manjak kisika, UV i svjetlosni stres, napad patogena). ▪ Pratiti povezanost raznih stresnih uvjeta u okolišu s pojavom oksidativnog stresa u stanicama. ▪ Nabrojati glavne komponente enzimskog i neenzimskog antioksidativnog sustava. ▪ Prepoznati ulogu prirodnih biljnih spojeva u obrambenim mehanizmima. ▪ Obraditi eksperimentalno prikupljene podatke te ih upotrijebiti za raspravu o oštećenjima biljnih organizama u uvjetima odabranog stresa i mogućnosti obrane biljnih stanica. ▪ Istražiti određene teme kolegija u znanstvenoj literaturi i usporediti s eksperimentalno dobivenim podacima. ▪ Čitati i interpretirati nova znanstvena saznanja iz ovog područja.
Sadržaj kolegija (nastavne cjeline)	<p><i>Sadržaj predavanja:</i> Abiotički stres: manjak vode i suša; niske temperature (hlađenje i smrzavanje); visoke temperature (toplotni stres i toplotni šok); povećana koncentracija soli u tlu; nedostatak kisika; svjetlosni i UV stres; onečišćenje vode i zraka. Biogeni stres: konkurentski odnosi među biljkama; odgovor biljaka na napad predatora i patogenih organizama. Učinak onečišćenja okoliša na biljke (teški metali, plinovi u atmosferi i ksenobiotici); mehanizmi rezistencije; onečišćenje vode i tla; kemikalije u poljoprivredi. Površinska zaštita biljaka i obrambene tvari.</p> <p><i>Sadržaj seminara:</i> Svaki student će samostalno obraditi i izložiti odabranu temu iz fiziologije stresa biljaka.</p> <p><i>Sadržaj praktikuma:</i> Studenti će samostalno kroz praktičan rad obraditi neki od izabranih problema.</p>
Uvjeti u kojima se stječu kompetencije	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Odjel za biologiju ▪ Nastavnik u znanstveno-nastavnom zvanju izvanrednog profesora uz pomoć asistenta
Provjera i vrjednovanje	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Odjel za biologiju ▪ Nastavnik u znanstveno-nastavnom zvanju izvanrednog profesora uz pomoć asistenta
Primjer provjere i vrjednovanja	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Objasnite učinak osmotina nakon djelovanja hife gljivice na biljku. ▪ Navedite posljedice radijacije na biljke. ▪ Objasnite ulogu ROS u obrani stanice od patogena. ▪ Navedite primjere adaptacija biljaka na svjetlosni stres. ▪ Objasnite otpornost halofita na soli. ▪ Definirajte „hipersenzitivni odgovor“ kod biljaka. ▪ Što uključuje aklimatizacija biljaka na niske temperature?
Opća i posebna znanja koja se stječu na kolegiju/ opće i specifične kompetencije (cilj)	Zadaća kolegija je usvajanje znanja o utjecaju abiotičkog i biogenog stresa na biljni organizam, kao i odgovora biljke na stresne uvjete. Tijekom seminara studenti će samostalno rješavati problemske zadatke predviđene sadržajem.

Nastava	Predavanja	Seminari	Vježbe
sati/tjedan	1	1	1
ukupno	15	15	15
Način polaganja ispita	Pismeni i usmeni		
Obvezna literatura	PEVALEK-KOZLINA, B., 2003: Fiziologija bilja. Profil, Zagreb. BUCHANAN, B., GRUISSEM, W., JONES, R., 2009: Biochemistry & Molecular Biology of Plants. American Society of Plant Physiologists Rockville, Maryland (http://www.aspb.org/publications/biotext/) TEIZ, L., ZEIGER, E., 2002: Plant Physiology. Sinauer Associates, Inc., Sunderland, Massachusetts.		
Preporučena literatura	AMBRIOVIĆ RISTOV, A., 2007: Metode u molekularnoj biologiji. Institut Ruđer Bošković, Zagreb (http://www.mmb.irb.hr/)		

Naziv kolegija	PODVODNA BIOLOŠKA ISTRAŽIVANJA
Šifra	BBZ93
Studij	Diplomski znanstveni studij biologije
Semestar	Drugi
Status kolegija	Izborni
Nositelj kolegija	dr.sc. Branimir K. Hackenberger, docent
Suradnici na kolegiju	Željka Lončarić, asistent
Obujam/bodovi	2 ECTS
Jezik	Hrvatski
Ishodi učenja	<p><i>Nakon uspješno završenog predmeta student će moći:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ definirati osnovne pojmove vezane uz podvodna biološka istraživanja ▪ objasniti specifičnosti podvodnih istraživanja ▪ objasniti rizike povezane s podvodnim istraživanjima ▪ objasniti razlike između pojedinih metoda podvodnih uzorkovanja, te njihove prednosti i nedostatke
Sadržaj kolegija (nastavne cjeline)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Osobitosti podvodnih bioloških istraživanja ▪ Osobitosti i razlike slatkih voda i mora ▪ Istraživanja u riječnim tokovima ▪ Sondiranje vodenog stupca ▪ Sondiranje sedimenta ▪ Podvodna orijentacija i trasiranja ▪ Metode označavanja ▪ Metode podvodnog kartiranja ▪ Daljinska istraživanja pod vodom ▪ Istraživanja s površine ▪ Oblici sheme uzorkovanja ▪ Osobitosti boravka pod vodom ▪ Teorija autonomnog ronjenja ▪ Podvodna plovila i njihova primjena u biološkim istraživanjima ▪ Prikupljanje ekoloških podataka ▪ Invertarizacijska uzorkovanja dna i sedimenta ▪ Uzorkovanje vodenog stupca ▪ Upotreba IR kamere za inspekciju i istraživanje ▪ Upotreba sonara ▪ Izrada skice i profila uzorkovanja ▪ Ronjenje s autonomnom ronilačkom opremom
Uvjeti u kojima se stječu kompetencije	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Odjel za biologiju ▪ Nastavnici u znanstveno-nastavnom zvanju docenta iz biologije uz pomoć asistenta
Provjera i vrjednovanje	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Odjel za biologiju ▪ Nastavnici u znanstveno-nastavnom zvanju docenta iz biologije uz pomoć asistenta
Primjer provjere i vrjednovanja	<p>Na 10 m dubine ambijentalni tlak iznosi:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) 1 bar b) 2 bara c) 3 bara d) 1 ATM <p>2. Dekompresijski režim izranjanja potreban je zbog:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) Sprječavanja hiperkapnije b) Sprječavanja prsnuća bubnjića c) Sprečavanja narkoze dušika d) Sprječavanja stvaranja mikromjehurića dušika

	3. Parcijalni tlak kisika iznad kojeg on nesumnjivo postaje toksičan je: a) 0.21 bar b) 1.00 bar c) 1.60 bar d) 2.20 bar		
Opća i posebna znanja koja se stječu na kolegiju /opće i specifične kompetencije (cilj)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Naučiti suvremene metode bioloških istraživanja pod vodom, njihovo planiranje i primjenu. ▪ Samostalno izvođenje jednostavnih podvodnih istraživanja i uzorkovanja u stajaćim morskim i slatkovodnim vodama, te na rijekama s površine. 		
Nastava	Predavanja	Seminari	Vježbe
sati/tjedan			30
ukupno			2
Način polaganja ispita	Pismeni i usmeni		
Obvezna literatura	Clark, A.R., (editor), (2000): Open Water Diver, SSI Croatia, Rijeka. Coyer, J., Steller, D., Witman, J., (1990): The Underwater Catalog: A Guide to Methods in Underwater Research, Shoals Marine Laboratory, Ithaca.		
Preporučena literatura	Miller B. Charles, (2003): Biological oceanography, Blackwell Publishing, Malden. Herman Medwin, Clarence S. Clay, (1997): Fundamentals of Acoustical Oceanography, Academic Press, New York.		

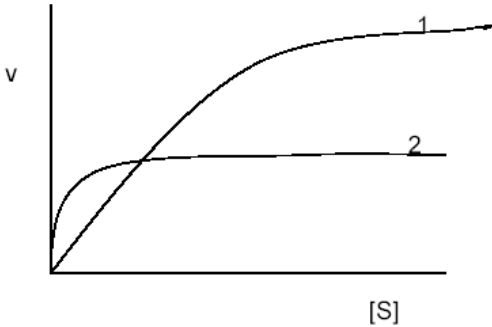
Naziv kolegija	BILJNA MIKROTEHNIKA I METODE MIKROSKOPIJE
Šifra	BMZ82
Studij	Diplomski znanstveni studij biologije
Semestar	Drugi
Status kolegija	Izborni
Nositelj kolegija	dr.sc. Vera Cesar, izv. prof.
Suradnici na kolegiju	Jasenska Antunović, asistent mr.sc. Lidija Begović, asistent Selma Mlinarić, asistent
Obujam/bodovi	2 ECTS
Jezik	Hrvatski i Engleski
Ishodi učenja	<p><i>Po završetku nastave iz navedenog kolegija student će moći:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Objasniti spoznaje o načinima preparacije i promatranja staničnih struktura i tkiva ▪ Adekvatno koristiti metode svjetlosne i fluorescentne mikroskopije ▪ Izdvojiti prikladne tehnike fiksacije i daljnje preparacije tkiva ▪ Napraviti preparate prikladne za željeno istraživanje ▪ Prakticirati naučeno teoretsko znanje o građi stanica i tkiva ▪ Analizirati dobivene preparate ▪ Napraviti fotodokumentaciju ▪ Prepoznati u analiziranim znanstvenim radovima preduvjete za valjano znanstveno zaključivanje
Sadržaj kolegija (nastavne cjeline)	<p><i>Sadržaj predavanja:</i> Uvod u biljnu mikrotehniku. Uzorkovanje biljnog materijala. Fiksacija. Dehidracija. Infiltracija i uklapanje. Upotreba mikrotoma. Histokemijske i citokemijske reakcije: svježi prerezi, prerezi uklopljeni u parafin, metakrilatne i epoksi smole.</p> <p>Imunolokalizacija. <i>In situ</i> hibridizacija nukleinskih kiselina. Svjetlosna mikroskopija. Tipovi svjetlosnih mikroskopa: mikroskop s faznim i diferencijalno-interferencijskim kontrastom, fluorescencijski mikroskop, konfokalni mikroskop. Elektronska mikroskopija: TEM i SEM (ESEM).</p> <p><i>Sadržaj praktikuma:</i> Izrada citoloških i histoloških preparata, bojanje i mikroskopiranje. Primjena različitih metoda mikroskopija pri analizi trajnih preparata.</p>
Uvjeti u kojima se stječu kompetencije	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Odjel za biologiju ▪ Nastavnik u znanstveno-nastavnom zvanju izvanredni profesor iz biologije uz pomoć asistenata
Provjera i vrjednovanje	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Odjel za biologiju ▪ Nastavnik u znanstveno-nastavnom zvanju izvanredni profesor iz biologije uz pomoć asistenata
Primjer provjere i vrjednovanja	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Što je fiksacija? ▪ Čemu služi dehidracija? ▪ O čemu ovisi koje ćete sredstvo za uklapanje koristiti? ▪ Kako se provodi imunolokalizacija? ▪ Koja je razlika između bojanja preparata i histokemijske reakcije na preparatu? ▪ Nabrojite bojila koja specifično reagiraju s DNA? ▪ Koje su prednosti fluorescencijskog mikroskopa? ▪ Nabrojite tipove mikrotoma? ▪ Koja je optimalna debljina preparata za svjetlosnu mikroskopiju? ▪ Kako se izrađuju squash preparati?
Opća i posebna znanja koja se stječu na kolegiju/ opće i specifične kompetencije (cilj)	CILJ: Zadaća kolegija je dati znanja o pripremi citoloških i histoloških biljnih preparata, kao i različitih metoda mikroskopije. Tijekom praktikuma studenti će samostalno izrađivati preparate i mikroskopirati.

Nastava	Predavanja	Seminari	Vježbe
sati/tjedan	2		1
ukupno	30		15
Način polaganja ispita	Praktični, pismeni i usmeni		
Obvezna literatura	RUZIN, S.E., 1999: Plant Microtechnique and Microscopy. Oxford University Press, New York, Oxford.		
Preporučena literatura	MALIGA, P., KLESSIG, D. F., CASHMORE, A. R., GRUISSEM, W., VARNER, J. E., 1995: Methods in Plant Molecular Biology. A Laboratory Course Manual. Cold Spring Harbor Laboratory Press, New York. O'BRIEN, T. P., MCCULLY, M. E., 1981: The Study of Plant Structure. Principles and Selected Methods. Termercarphi Pty. Ltd., Melbourne, Australia. WILKINSON, D. G., 1998: <i>In situ</i> Hybridization. Practical Approach. Oxford University Press, Oxford, New York, Tokyo.		

Naziv kolegija	KULTURA BILJNIH STANICA I TKIVA
Šifra	BMZ78
Studij	Diplomski znanstveni studij biologije
Semestar	Treći
Status kolegija	Izborni
Nositelj kolegija	dr.sc. Vera Cesar, izv. prof.
Suradnici na kolegiju	Jasenka Antunović, asistent mr.sc. Lidija Begović, asistent Selma Mlinarić, asistent
Obujam/bodovi	2 ECTS
Jezik	Hrvatski i Engleski
Ishodi učenja	<p><i>Po završetku nastave iz navedenog kolegija student će moći:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Objasniti važnost primjene metoda mikropropagacije ▪ Adekvatno koristiti biološku i biotehnošku terminologiju ▪ Opisati, povezati i kritički analizirati osnovne znanstvene spoznaje koje su preduvjet za uspješnu mikropropagaciju ▪ Objasniti princip povezanosti između znanstvenog i biotehnoškog pristupa u in vitro tehnologiji ▪ Analizirati spoznaje o povezanosti znanstvenog i praktičnog pristupa ▪ Zaključiti o potrebi povezivanja praktičnog rada i učenja teorijske osnove ▪ Prepoznati u analiziranim znanstvenim radovima preduvjete za valjano znanstveno zaključivanje ▪ Odabrati prikladne metode i tehnike za ispitivanje odabranog problema i testiranje postavljenih pretpostavki i organizirati istraživanje
Sadržaj kolegija (nastavne cjeline)	<p><i>Sadržaj predavanja:</i></p> <p>Putevi organogeneze i regeneracije iz kulture biljnih stanica, tkiva i organa. Postavljanje kulture: sastav hranidbenih podloga, aksevizacija biljnog materijala, utjecaj fizičkih čimbenika na rast kulture, izbor eksplantata, supkultiviranje. Kalusna kultura. Strukturni, fiziološki, biokemijski i genetički aspekti organogeneze in vitro. Regeneracija biljaka. Somatska embriogeneza. Kultura protoplasta. Primjena metoda kulture biljnog tkiva u genetičkom inženjerstvu i u klasičnim metodama selekcioniranja: genetska transformacija biljaka, vegetativno mikrorazmnožavanje. Primjena u biotehnologiji: proizvodnja klonova, bioprodukcija korisnih supstancija.</p> <p><i>Sadržaj praktikuma:</i></p> <p>Postavljanje kulture: priprema hranidbenih podloga, aksevizacija biljnog materijala, manipulacija u akseničnim uvjetima, uzgoj kalusa. Postupci za uspješnu regeneraciju.</p>
Uvjeti u kojima se stječu kompetencije	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Odjel za biologiju ▪ Nastavnik u znanstveno-nastavnom zvanju izvanredni profesor iz biologije uz pomoć asistenata
Provjera i vrjednovanje	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Odjel za biologiju ▪ Nastavnik u znanstveno-nastavnom zvanju izvanredni profesor iz biologije uz pomoć asistenata
Primjer provjere i vrjednovanja	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Koja je temeljna podjela hranjivih podloga? ▪ Kako se postiže aksevizacija pri uvođenju eksplantata u kulturu in vitro? ▪ Koji su temeljni ciljevi kulture in vitro? ▪ Što je kalus? ▪ Koje su sličnosti i razlike između embrija i embrioida? ▪ Koje su karakteristike organogeneze? ▪ Nabrojite auksine i citokinine koji se najčešće koriste u in vitro mikropropagaciji? ▪ Koji spojevi potiču zakorjenjivanje? ▪ Što su klonovi?

	▪ Opišite prednosti mikropropagacije u uzgoju gospodarskih vrsta.		
Opća i posebna znanja koja se stječu na kolegiju/ opće i specifične kompetencije (cilj)	CILJ: Upoznavanje studenata s mogućnostima praktične primjene metoda mikropropagacije.		
Nastava	Predavanja	Seminari	Vježbe
sati/tjedan	1		1
ukupno	15		15
Način polaganja ispita	Pismeni i usmeni		
Obvezna literatura	JELASKA, S., 1994: <i>Kultura biljnih stanica i tkiva</i> . Školska knjiga, Zagreb.		
Preporučena literatura	EVANS, D.A., W.R. SHARP, P.V. AMMIRATO & Y. YAMADA, 1983: <i>Handbook of plant cell culture. Volume 1: Techniques for propagation and breeding</i> . MacMillan Publishing Co., New York – London. SHARP, W.R., D.E. EVANS, P.V. AMMIRATO & Y. YAMADA, 1984: <i>Handbook of plant cell culture. Volume 2: Crop species</i> . MacMillan Publishing Co., New York – London. AMMIRATO, P.V., D.E. EVANS, W.R. SHARP & Y. YAMADA, 1984: <i>Handbook of plant cell culture. Volume 3: Crop species</i> . MacMillan Publishing Co., New York – London.		

Naziv kolegija	ENZIMSKA KINETIKA												
Šifra	BZM76												
Studij	Diplomski znanstveni studij biologije												
Semestar	Treći												
Status kolegija	Izborni												
Nositelj kolegija	dr.sc. Elizabeta Has-Schön, izv.prof.												
Suradnici na kolegiju	Valentina Pavić, asistent												
Obujam/bodovi	2 ECTS												
Jezik	Hrvatski i engleski												
Ishodi učenja	<p><i>Nakon uspješno završenog predmeta student će moći:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Odabrati najprikladniji par enzim – supstrat za potrebe praćenja nekog procesa kataliziranog enzimom ▪ Pronaći u bazi podataka u katalozima ili na web-u enzim koji najbolje odgovara postavljenim uvjetima reakcije ▪ Izračunati potrebne koncentracije enzima, supstrata i eventualno inhibitora za enzimski model od interesa ▪ Predvidjeti ponašanje proučenog enzimskog modela u novim «<i>in vivo</i>» uvjetima 												
Sadržaj kolegija (nastavne cjeline)	<p><i>Sadržaj predavanja:</i></p> <p>Proučit će se detaljno sve faze enzimske reakcije koja slijedi Michealis-Menten model, te objasniti dodatni kinetički prikazi koji omogućuju točnije određivanje kinetičkih konstanti K_m i V_{max}. Također će se izučavati tipovi inhibicije enzimskih reakcija, te utjecaj inhibitora na kinetičke konstante, kao i mogućnosti njihovog izračunavanje. Detaljnije će se objasniti kinetika alosteričkih enzima, te dva osnovna alosterička modela – Koshland-ov i Monod-ov.</p> <p><i>Sadržaj praktikuma:</i></p> <p>Mjerit će se početna brzina odabranih enzimskih reakcija bez ili u prisustvu inhibitora, te izračunavati kinetičke konstante enzima. Na osnovu promjena konstanti zaključivat će se o tipu inhibicije.</p>												
Uvjeti u kojima se stječu kompetencije	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Odjel za biologiju ▪ Nastavnik u znanstveno-nastavnom zvanju izvanrednog profesora iz biologije uz pomoć asistenta 												
Provjera i vrjednovanje	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Odjel za biologiju ▪ Nastavnik u znanstveno-nastavnom zvanju izvanrednog profesora iz biologije uz pomoć asistenta 												
Primjer provjere i vrjednovanja	<p>1. Izračunajte broj obrtaja i specifični aktivitet enzima ako znamo da 50 l enzimskog preparata prevede 100 mola supstrata u produkt za 10 minuta, što odgovara 50% V_{max}. Koncentracija enzimskog preparata je 10 mg/ml; M enzima je 50 000 g/mol.</p> <p>2. Mjerenjem aktivnosti nativnog enzima ribonukleaze A i mutirane ribonukleaze A dobiveni su slijedeći podatci:</p> <table style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <thead> <tr> <th></th> <th>V_{max}</th> <th>K_M</th> <th>k_{cat}</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>nativni enzim</td> <td>100 mol/min</td> <td>10 mM</td> <td>1 min⁻¹</td> </tr> <tr> <td>mutirani enzim</td> <td>1 mol/min</td> <td>0,1 mM</td> <td>0,01 min⁻¹</td> </tr> </tbody> </table> <p>Odgovorite i kratko objasnite:</p> <p>a) koji enzim ima veći afinitet prema supstratu;</p> <p>b) kolika je početna brzina reakcije katalizirane: (1) nativnim enzimom i (2) mutiranim enzimom kod koncentracija supstrata od 10 mM;</p> <p>c) koji enzim više pomiče konstantu ravnoteže u smjeru nastajanja produkta;</p> <p>d) koji enzim je bolji (učinkovitiji) katalizator?</p>		V_{max}	K_M	k_{cat}	nativni enzim	100 mol/min	10 mM	1 min ⁻¹	mutirani enzim	1 mol/min	0,1 mM	0,01 min ⁻¹
	V_{max}	K_M	k_{cat}										
nativni enzim	100 mol/min	10 mM	1 min ⁻¹										
mutirani enzim	1 mol/min	0,1 mM	0,01 min ⁻¹										

	<p>3. Aminokiselina asparagin potrebna je za rast tumorskih stanica. Tretiranjem pacijenata s enzimom asparaginazom, jedan je od postupaka kemoterapije. Popratni dijagram pokazuje aktivnosti dva pripravka asparaginaze. Koji bi pripravak bio bolji kemoterapeutik?</p> <p>4. Enzimu čiji K_M iznosi $5 \mu\text{mol dm}^{-3}$ dodan je kompetitivni inhibitor ($[I]=10 \mu\text{mol dm}^{-3}$, $K_i = 7.5 \mu\text{mol dm}^{-3}$) pri koncentraciji supstrata $3 \mu\text{mol dm}^{-3}$. Koliko puta treba povećati koncentraciju supstrata da bi se enzimska aktivnost vratila na prvotnu razinu?</p>		
<p>Opća i posebna znanja koja se stječu na kolegiju/ opće i specifične kompetencije (cilj)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Samostalnost u izboru prikladnih enzima i supstrata za praćenje određenih enzimskih reakcija i procesa ▪ Mogućnost predviđanja optimalnih koncentracijskih odnosa enzima, supstrata i inhibitora u enzimskim reakcijama ▪ Optimalizacija enzimskih eksperimentalnih modela na osnovu poznavanja kinetičkih parametara reakcija 		
<p>Nastava</p>	<p>Predavanja</p>	<p>Seminari</p>	<p>Vježbe</p>
<p>(sati/tjedan)</p>	<p>1</p>		<p>1</p>
<p>ukupno</p>	<p>15</p>		<p>15</p>
<p>Način polaganja ispita</p>	<p>Pismeni i usmeni</p>		
<p>Obvezna literatura</p>	<p>SEGEL H.I., 1976: Biochemical Calculation, 2nd Edition, J. Wiley & Sons, inc., New York. CORNISH-BOWDEN A., 1995: Fundamentals of Enzyme Kinetics, revised Edition, Portland Press, London.</p>		
<p>Preporučena literatura</p>	<p>GARRETT R.G., GRISHAM C.M., 1995: Biochemistry, Saunders College Publishing, Fort Worth</p>		

Naziv kolegija	GEOINFORMATIKA U BIOLOŠKIM ISTRAŽIVANJIMA
Šifra	BMZ92
Studij	Diplomski znanstveni studij biologije
Semestar	Treći
Status kolegija	Izborni
Nositelj kolegija	dr.sc. Oleg Antonić, izv.prof.
Obujam/bodovi	2 ECTS
Ishodi učenja	<p><i>Nakon uspješno završenog predmeta student će moći:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Osmisliti organizaciju prostornih podataka dobivenih uzorkovanjem u okviru biološkog pokusa. ▪ Pripremiti digitalne prostorne podloge i uklopiti ih u geoinformacijski sustav. ▪ Odabrati između rasterskog i vektorskog zapisa prostornih podataka za konkretan problem. ▪ Provesti osnovne operacije nad vektorskim i rasterskim temama. ▪ Objasniti izračun pojedinih izvedenica iz digitalnog modela terena. ▪ Razumjeti fizikalne osnove i temeljne principe daljinskih istraživanja. ▪ Provesti subjektivnu interpretaciju i delineaciju aerofotogrametrijske i satelitske snimke. ▪ Shvatiti primjenu geoinformacijskih tehnologija u različitim konkretnim primjerima iz prakse.
Sadržaj kolegija (nastavne cjeline)	<p><i>Sadržaj predavanja:</i> Definicija i obuhvat geoinformatike. Organizacija i prikaz prostornih podataka. Geografski informacijski sustav (GIS). Projekcije i prostorne transformacije. Digitalizacija, skeniranje, vektorizacija. Georeferenciranje. Rasterski i vektorski GIS. Tematski slojevi. Atributne tablice. Operacije nad rasterskim i vektorskim temama. Digitalni model reljefa i geomorfometrijske izvedenice. Prostorne interpolacije. Prostorno modeliranje. Fizikalne osnove daljinskih istraživanja. Fotogrametrija i fotointerpretacija. Ortofoto. Multispektralni skeneri. Spektralni potpis Zemljine površine. Pasivni i aktivni senzori. Najvažnije satelitske platforme. Prostorna, vremenska, spektralna i tematska razlučivost. Subjektivna interpretacija i delineacija. Kontrolirana i nekontrolirana automatska klasifikacija. Spektralni kanali kao kontinuirani procjenitelji bioloških i okolišnih varijabli. Prostorno-vremenske serije i monitoring na velikim površinama. Virtualno uzorkovanje i priprema matrica za numeričku obradu. Značaj geoinformacijskih tehnologija u biološkim istraživanjima s demonstracijom na konkretnim primjerima iz prakse. Pregled komercijalnih i slobodno dostupnih geoinformacijskih programskih paketa.</p> <p><i>Sadržaj praktikuma:</i> Osnovne operacije nad vektorskim i rasterskim prostornim podacima. Korištenje GPS-uređaja. Samostalna izrada digitalne tematske karte. Primjena osnovnih geostatističkih metoda i geomorfometrijske analize u kontekstu bioloških istraživanja.</p>
Uvjeti u kojima se stječu kompetencije	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Odjel za biologiju ▪ Nastavnik u znanstveno-nastavnom zvanju izvanrednog profesora iz biologije
Provjera i vrjednovanje	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Odjel za biologiju ▪ Nastavnik u znanstveno-nastavnom zvanju izvanrednog profesora iz biologije
Primjer provjere i vrjednovanja	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Što su to referentne točke, koja je njihova uloga u georeferenciranju i kako se odabiru u praksi? ▪ Kako dijelimo koordinatne sustave prema prostornom obuhvatu?

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Što je to položajna, a što tematska točnost? Koja je njihova veza s prostornom razlučivosti? ▪ Koji su osnovni vektorski elementi i kako su definirani? ▪ Usporedi prednosti i nedostatke vektorskog i rasterskog zapisa podataka. ▪ U kakvom su međusobnom odnosu digitalni visinski model, nagib terena i zakrivljenost terena? ▪ Koji je put koji elektromagnetski valovi moraju proći od Sunca do senzora koji snima površinu Zemlje? ▪ Što utječe na spektralnu refleksiju vegetacije? 		
Opća i posebna znanja koja se stječu na kolegiju/ opće i specifične kompetencije (cilj)	Cilj kolegija je upoznati studente s geoinformatikom kao disciplinom, te s ulogom geoinformacijskih tehnologija u biološkim istraživanjima. Studenti će savladati osnovne operacije nad prostornim podacima, te osnove prostorne analize i digitalne kartografije, te steći pregled nad mogućnostima komercijalnih i slobodno dostupnih programskih paketa.		
Nastava	Predavanja	Seminari	Vježbe
sati/tjedan	1		1
ukupno	15		15
Način polaganja ispita	Praktični i usmeni		
Obvezna literatura	<p>Burrough, P.A., McDonnell, R.A. (1998): Principles of geographical information systems.</p> <p>Barret, E.C., Curtis, L.F. (1999): Environmental Remote Sensing.</p> <p>Hengl, T., Reuter, H.I. (2009): Geomorphometry: Concepts, Software, Applications. Elsevier, Amsterdam, London, New York.</p>		
Preporučena literatura	<p>Bernhardsen, T. (2002): Geographic Information System, An Introduction, 3rd ed., John Willey and Sons, Toronto.</p> <p>Frančula, N. (2003): Digitalna kartografija.</p> <p>Oluić, M. (2001): Snimanje i istraživanje Zemlje iz Svemira: sateliti, senzori, primjena.</p> <p>Hengl, T. (2004): Geografski informacijski sustavi u inventarizaciji prirodnih resursa. Sveučilište u Osijeku, Osijek.</p>		

Naziv kolegija	BIOGEOGRAFSKA INVENTARIZACIJA
Šifra	BMZ92
Studij	Diplomski znanstveni studij biologije
Semestar	Treći
Status kolegija	Izborni
Nositelj kolegija	Izv.prof.dr.sc. Oleg Antičić
Obujam/bodovi	2 ECTS
Jezik	Hrvatski
Ishodi učenja	<p><i>Nakon uspješno završenog predmeta student će moći:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Razumjeti položaj biogeografije u prirodoslovlju, te njezinu važnost za održivo upravljanje prostorom. ▪ Dizajnirati terensko uzorkovanje s ciljem inventarizacije bioraznolikosti. ▪ Izraditi popise bioloških vrsta s kvalitativnim i kvantitativnim podacima, te izračunati pokazatelje bioraznolikosti. ▪ Odabrati prikladno mjerilo, minimalnu površinu kartiranja, klasifikacijski standard i tematsku razlučivost za potrebe konkretnog bioinventarizacijskog projekta. ▪ Provesti delineaciju stanišnih tipova na terenu pomoću GPS uređaja. ▪ Izgraditi model odgovora biološke vrste na ekološke gradijente i primijeniti taj model u izračunu prediktivne karte rasprostranjenosti. ▪ Kartografski obraditi i prikazati biogeografske podatke. ▪ Usporediti i vrednovati biogeografske podatke iz različitih razdoblja.
Sadržaj kolegija (nastavne cjeline)	<p><i>Sadržaj predavanja:</i></p> <p>Kratki repetitorij biogeografije kao discipline koja proučava razdiobu biološke raznolikosti u prostoru i vremenu. Izrada popisa biološke raznolikosti. Kvalitativni (ima/nema) i kvantitativni (gustoća populacije) podatak. Kartografski aspekt inventarizacije biološke raznolikosti. Koordinate konkretne lokacije. MTB i UTM mreža. Tehnike geokodiranja terenskih podataka. Veza s geoinformacijskim sustavima. Veza s prostornim razdiobama okolišnih faktora. Izravno kartiranje vs. kartiranje numeričkim modelom. Kartiranje stanišnih i vegetacijskih tipova. Mjerilo karte i minimalna površina kartiranja. Odabir klasifikacijskog standarda i tematska razlučivost. Korištenje podataka dobivenih daljinskim istraživanjima: ekspertna interpretacija i računalna klasifikacija. Priprema radnih karata i terenska verifikacija. Kartografski principi (toplina boje, odabir znakova). Karte realne, potencijalne i klimazonalne vegetacije. Vremenski aspekt biogeografskog podatka. Vremenske serije tematskih karata i biomonitoring. Povezivanje podataka iz različitih izvora. Metode prostorne analize biogeografskih podataka. Kartografske izvedenice iz temeljnih podataka o prostornim razdiobama vrsta, te vegetacijskih i stanišnih tipova.</p> <p><i>Sadržaj praktikuma:</i></p> <p>Određivanje točnog geografskog položaja lokaliteta. Ispunjavanje terenske liste i bilježenje terenskih podataka. Uređivanje terenskih podataka u oblik prikladan za daljnju obradu. Kartiranje rasprostranjenosti odabranih svojiti, te vegetacijskih i stanišnih tipova Grafičko uređivanje tematske karte. Interpretacija postojećih kartografskih sadržaja.</p>
Uvjeti u kojima se stječu kompetencije	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Odjel za biologiju ▪ Nastavnik u znanstveno-nastavnom zvanju izvanrednog profesora iz biologije
Provjera i vrjednovanje	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Odjel za biologiju ▪ Nastavnik u znanstveno-nastavnom zvanju izvanrednog profesora iz biologije

Primjer provjere i vrjednovanja	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Kako dijelimo biogeografiju? Kakva je uloga biogeografskih disciplina u razumijevanju života na Zemlji i upravljanju prostorom? ▪ Opiši značajke MTB i UTM mreže i procijeni njihovu primjenjivost u kartiranju rasprostranjenosti bioloških vrsta. ▪ Koja je uloga daljinskih istraživanja u kartiranju vegetacije? ▪ Izračunaj parametre bioraznolikosti iz podataka prikupljenih terenskom inventarizacijom i interpretiraj dobivene rezultate. ▪ Odaberi i primijeni prikladnu metodu za modeliranje odgovora odabrane biološke vrste na ekološki gradijent. ▪ Izradi kartu osnovnih tipova staništa kombinacijom daljinskih i terenskih istraživanja. ▪ Kartografski obradi i pripremi kartu staništa. ▪ Kvantificiraj promjene u zemljišnom pokrovu iz vremenske serije prostornih podataka. 		
Opća i posebna znanja koja se stječu na kolegiju/ opće i specifične kompetencije (cilj)	<p>Cilj kolegija je osposobiti studente za inventarizaciju biološke raznolikosti na odabranom području, uključujući inventarizaciju prostornih razdioba odabranih pojedinačnih vrsta, skupina vrsta, te vegetacijskih i stanišnih tipova.</p>		
Nastava	Predavanja	Seminari	Vježbe
sati/tjedan	1		1
ukupno	15		15
Način polaganja ispita	Usmeni		
Obvezna literatura	<p>Nikolić, T., Bukovec, D., Šopf, J, Jelaska S.D. (1998): Kartiranje flore Hrvatske – mogućnosti i standardi. Nat. Croat. 7, Suppl. 1: 1-62.</p> <p>Antonić O., Kušan V., Jelaska S., Bukovec D., Križan J., Bakran-Petricioli T., Gottstein-Matočec S., Pernar R., Hećimović Ž., Janeković I., Grgurić Z., Hatić D., Major Z., Mrvoš D., Peternel H., Petricioli D., Tkalčec S. 2005: Kartiranje staništa Republike Hrvatske (2000.-2004.) – pregled projekta. Drypis 1/1, 1 (www.drypis.info)</p> <p>Antonić O., Kušan V., Bakran-Petricioli T., Alegro A., Gottstein-Matočec S., Peternel H., Tkalčec Z. 2005: Klasifikacija staništa Republike Hrvatske. Drypis 1/1, 2 (www.drypis.info).</p>		
Preporučena literatura	<p>Bohn, U., Gollub, G. i Hettwer, C. (Ed.) 2000: Map of the natural vegetation of Europe. Federal agency for nature conservation.</p> <p>Horvat, I. (1962): Vegetacija planina zapadne Hrvatske. Prirodoslovna istraživanja, Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti, Acta Biologica 2, knjiga 30, 5-179.</p> <p>Rauš, Đ., Šegulja, N., Topić, J. (1985): Vegetacija sjeveroistočne Hrvatske. Glasnik za šum. pokuse 23, 223-355.</p> <p>Trinajstić, I., Šugar, I. (1975): Standard boja i znakova za označavanje pojedinih vegetacijskih jedinica na vegetacijskoj karti. Institut za botaniku Sveučilišta u Zagrebu.</p>		

Naziv kolegija	ZAŠTITA I REVITALIZACIJA VODENIH EKOSISTEMA
Šifra	BBZ55
Studij	Diplomski nastavnički studij biologije i kemije
Semestar	Treći
Status kolegija	Izborni
Nositelj kolegija	dr.sc. Melita Mihaljević, docent
Suradnici na kolegiju	dr. sc. Filip Stević
Obujam/bodovi	2 ECTS
Jezik	Hrvatski
Ishodi učenja	<p><i>Nakon uspješno završenog predmeta student će moći:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Definirati i opisati temeljne pojmove vezane uz vodene ekosisteme (struktura, funkcija, podjela). ▪ Opisati stanje te mjere zaštite i revitalizacije vodenih ekosistema (kakvoća voda, indikatori, klasifikacija, korištenje i izvori onečišćenja voda). ▪ Razlikovati i opisati metode revitalizacije. ▪ Prepoznati i opisati osnovne smjernice o zaštiti voda u strateškim dokumentima zaštite prirode i okoliša u RH (Nacionalna strategija zaštite okoliša i Nacionalni plan djelovanja za okoliš, Strategija upravljanja vodama, Zakon o zaštiti prirode, Zakoni i propisi o vodama). ▪ Procijeniti kakvoću vode i stupanj trofije vodenih ekosistema prema propisanim kriterijima. ▪ Proučiti pomoću literature konkretne primjere revitalizacije vodenih ekosistema ▪ Istraživati na terenu te proučiti tipove slatkovodnih ekosistema i njihove karakteristike na primjeru provedenih mjera revitalizacije. ▪ Predložiti plan istraživanja odabranih lokaliteta te potrebne mjere zaštite i revitalizacije
Sadržaj kolegija (nastavne cjeline)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Upoznavanje s kolegijem ▪ Struktura i funkcija vodenih ekosistema. ▪ Kakvoća voda – indikatori, klasifikacija. ▪ Korištenje i izvori onečišćenja voda. ▪ Monitoring voda. ▪ Zakonski okviri zaštite voda – domaći i međunarodne konvencije. ▪ Zaštita voda u strateškim dokumentima zaštite prirode i okoliša u RH. ▪ Gospodarenje vodenim ekosistemima. ▪ Metode revitalizacije voda. ▪ Revitalizacija jezera – primjeri provedbe. ▪ Revitalizacija močvarnih ekosistema – primjeri. ▪ Trendovi promjena vodenih ekosistema i klimatske promjene. ▪ Aktualno stanje odabranih vodenih ekosistema u RH (ugroženost, projekti zaštite i revitalizacije). ▪ Ekološka mreža NATURA 2000 – vodeni ekosistemi.
Uvjeti u kojima se stječu kompetencije	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Odjel za biologiju ▪ Nastavnik u znanstveno-nastavnom zvanju docenta iz biologije uz pomoć višeg asistenta
Provjera i vrjednovanje	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Odjel za biologiju ▪ Nastavnik u znanstveno-nastavnom zvanju docenta iz biologije uz pomoć višeg asistenta
Primjer provjere i vrjednovanja	Studenti će pojedinačno obraditi zadanu temu vezanu uz mjere revitalizacije određenog vodenog ekosistema te ju prezentirati.

Opća i posebna znanja koja se stječu na kolegiju/ opće i specifične kompetencije (cilj)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Uočavanje i definiranje ekoloških problema i pronalaženje rješenja. ▪ Aktivno korištenje stranih jezika u pretraživanju i izboru nastavnih sadržaja. ▪ Razvijanje prezentacijskih sposobnosti - izlaganje seminarskog rada. 		
Nastava	Predavanja	Seminari	Vježbe
sati/tjedan	1	1	
ukupno	15	15	
Način polaganja ispita	Seminarski rad i usmeni ispit		
Obvezna literatura	WETZEL, R. G., 2001: Limnology – Lake and River Ecosystems. 3rd ed. Academic Press, San Diego, 1006 pp		
Preporučena literatura	KEROVEC, M., 1988: Ekologija kopnenih voda. Hrvatsko ekološko društvo i dr. Ante Pelivan, Zagreb, 75 pp. JØRGENSEN, S.E., VOLLENWEIDER, R.A. (ur.), 1989: Guidelines of Lake Management: Vol. 1, Principles of Lake Management. International Lake Environment Committee Foundation. Shiga.		